TWEEDE JAAR, N°. 298. **1838.** DINGSDAG, 30 OCTOBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 7 —
en *Buitensteden* franco .... – 8.—
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... – 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... – 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Bij dit Nommer behoort een Bijvoegsel.

ENGELANDS GELDLEENINGEN.

III.

(Zie *Avondbode* van 4 en 9 October.)

De lezing van het eerste gedeelte van het *Weder-antwoord* in den *Avondbode* van heden (22 Oct.) herinnerde mij onwillekeurig den pennestrijd, vóór weinige jaren tusschen twee kerkleeraren der Waalsche gemeente gevoerd, en door den aangevallenen geëindigd met de uitgave van een geschriftje, met tijtel, Franschen of halven tijtel en omslag, te zamen uit acht bladzijden papiers bestaande, en overigens de enkele woorden bevattende: *Monsieur, vous ne m'avez pas compris. J'ai l'honneur d'être* etc.

Uit hoofde van de bekendheid van beider naam en eerwaarden stand, was die excessive beknoptheid in dat geval mijns erachtens niet zeer te prijzen. Bij de naamloosheid van mijnen bestrijder kon ik, zoo dacht ik eerst, met minder onvoegzaamheid mij van eene soortgelijke eenvoudige verklaring bedienen. Inderdaad, mijne partij heeft wel te regt opgemerkt, dat in de drie vertoogjes over *Engelands Bloei*, *Winstderving* en *Geldleeningen*, ééne doorloopende gedachte heerscht, welker afkeuring Zijn Ed. naïvelijk te kennen geeft met te doen denken aan het oud-Hollandsche, van het touwwerk der Britsche marine ontleende spreekwoord: *er loopt een draad door*, (en waarlijk, dat zal hij bevinden in al de vertoogen, die mijne pseudonaamsche onderteekening dragen; wat meer is, ook in alles, wat immer door mij over dergelijke onderwerpen te papier is gebragt.) Maar die doorloopende gedachte, met Zijn-Eds. welnemen, was van Staatkundigen, zoo men wil, staathuishoudelijken, geenszins blootelijk van een' Financiëlen aard. Zij was in dit geval *niet*, zoo Zijn-Ed. het schijnt verstaan te hebben, «dat de bloei van Engelands fabrijken en handel, de nationale welvaart, in het naauwste verband *staat*, ja volkomen *afhangt* van het bedrag der *wissels* op Engeland, op het vasteland voorhanden,» maar dat, gelijk het zijnen meer dan immer bloeijenden voorspoed gedurende de oorlogsjaren *te danken heeft gehad* aan de toenmalige voorbeeldelooze vermeerdering van enkel *representatief* van *bijkans buiten gebruik geraakt* numerair, en niettegenstaande de treffende *winstderving* sedert den vrede, bij gemis van die vroegere vergemakkelijking der handels-balans, het *Nationaal vermogen* tusschen 1805 en 1831 *verviervoudigd* is geworden, en wel meerendeels door de *creatie van Rijksfondsen*, zoo wegens geldleeningen, als ook en vooral ter *betaling* van de gedurende den oorlog op de schatkist van buiten 's lands getrokken wissels. Met andere woorden, dat een land grooter welvaart dan ooit kan genieten, (Engeland werkelijk *genoten heeft*,) *bij al den druk van zware oorlogslasten*, en dat de uit zoodanige buitengewone omstandigheden voortspruitende vermeerdering der *Rijks-schuld* — wel te verstaan, wanneer, zoo als in Engeland het geval was, de aandeelen aan Inlanders worden uitgegeven, — werkelijk is eene *vermeerdering* van het *Nationaal Vermogen*, MITS de daaraan verknochte *Rentebetaling* maar niet te boven ga het *vermogen van den Staat*, DAT IS, het *beschikbaar* gedeelte van de *inkomsten* der gezamenlijke ingezetenen. Natuurlijkerwijze is een grooter gedeelte van die inkomsten voor den Staat beschikbaar, naarmate die inkomsten zelve ruimer zijn. Het Nationaal Vermogen bestaat uit de gezamenlijke *bezittingen*, maar het *Vermogen van den Staat* ligt in de *middelen* ter bestrijding der Rijksuitgaven, en de Staat is derhalve er noch *rijker* noch *armer* om, of die uitgaven klein of groot zijn, *mits te dekken zijnde* door de *middelen*, welke het *beschikbaar* gedeelte van de inkomsten der ingezetenen oplevert. Het bezwaar van belastingen ligt dus niet in het cijfer der heffingen, maar in de verhouding, waarin dat cijfer tot de gezamenlijke *inkomsten* der ingezetenen staat. Vereischten de omstandigheden, dat ons budget opgevoerd werd tot de hoogte van dat van het koningrijk Holland vóór de inlijving met Frankrijk, een grooter gedeelte daarvan zou *thans* uit de inkomsten der ingezetenen te verkrijgen zijn, dan bij de *toenmalige winstderving*. Wat Engeland betreft, lezen wij bij Marshall: *The maximum of the money amount of Taxation was* £ 78,537,928 *in* 1815, *reduced in* 1831 *to* £ 50,837,550, *a ratio of* 35 *in every* £ 100; *this on a* primâ facie *view of the subject, may be regarded as an adequate, or approximate compensation for the reduction in the money value of the products of manufacturing industry; but on due examination it will be seen to bear no proportion, whether viewed either in reference to the weight of the amounts in gold, or the facility of payment which the amount of government and other representations of amount in circulation in* 1815 *afforded; if viewed in reference to its weight in gold: the amount in* 1815 *was as* 14,680 *oz., to* 13,056 *in* 1832, *a difference of only* 11 *per cent, while the reduction on the aggregate of manufactured products has been in the proportion of* 133 *to* 55 *or* 50 *per cent, but this, great as is the disparity, by no means represents the extent of the disproportionate pressure now prevailing.*

Mij zelven had mijne stelling toegeschenen welligt tot gewigtige resultaten te kunnen leiden en daarom de overweging van staatsmannen te verdienen, doch tevens te zeer in strijd te zijn met de meest algemeen gangbare meeningen omtrent het bezwaar van hoog opgevoerde belastingen, vooral oorlogslasten, het wenschelijke van goedkoopheid der levensmiddelen, (1) enz., om niet tot eenige over en wederspraak aanleiding te zullen geven. Maar was de geachte steller der eerste *Aanmerking* op *Engelands bloei*, in den *Avondbode* van 29 September, in zeker opzigt mijne bedoeling vooruitgeloopen, in het gedachte eerste gedeelte van het *Weder-Antwoord* vond ik wel gehandeld van wissels, en derzelver hoogeren of lageren beursstand, van geldbeleggingen in vreemde fondsen, en dien ten gevolge jaarlijks aan Nederland toekomende 60 á 80 millioen gulden (5 à 6½ millioen ponden sterling,) maar over de eigenlijke, ter overweging aangeboden stelling, geen enkel woord. Ik mogt dan, dacht mij, op het voorbeeld van den gedachten predikant, alle repliek zamenvatten in het enkele: *monsieur, vous ne m'avez pas compris.*

Te eenemaal tegen mijne bedoeling, zoude ik echter daardoor misschien mij den schijn van onheuschheid gegeven hebben, jegens den mij onbekenden weder-antwoorder, die altoos in zijne beschouwing van de genoemde onderwerpen, hoezeer dan vreemd aan het mijne, eene kennis en bedrevenheid in wissel- en handelzaken aan den dag legt, waardoor ik hem in die vakken kundigheden meen te mogen toeschrijven, mijne beoordeeling te boven gaande. Zelfs wordt door zijn Ed., in verband met die onderwerpen, vrij wat belangrijks gezegd, dat verdient mede van eene andere zijde bezien te worden. Ook komt het slot van het *Weder-antwoord*, te vinden in de *tweede editie* van den *Avondbode* van de zelfde dagteekening, eenigzins naderbij op mijne stelling aan. Mijns ondanks, zie ik mij derhalve tot eene hervatting van het onderwerp geroepen. Ik zeg mijns ondanks, omdat een dagblad mij niet het geschikte terrein toeschijnt tot het voeren van dingtalen, met al den omslag van *re-* en *du-* en *tri-* en *quadruplicatie*, zoo als hedendaags schijnt in zwang te komen. Slechts het kleinste getal der lezers heeft toch telkens het vroegere of andere blad ter wederinzage bij der hand, waarom het dan duidelijkheidshalve veelal noodig wordt gansche zinsneden aan te halen, terwijl zelfs buiten dien alle wederlegging gemeenlijk een grooter bestek dan het te beantwoorden stuk vereischt. (De Fransche wet, zoo men weet, kent den *beleedigde* daarom eene *dubbele* ruimte toe.) *Beknoptheid*, nu is, mijns erachtens, een voornaam vereischte in elk dagblad-artikel, omdat de couranten-lezer met regt verscheidenheid verwacht.

Die beknoptheid heb ik ook inzonderheid gemeend te moeten in acht nemen in het tweede gedeelte over *Engelands Geldleeningen*, in den *Avondbode* van den 9 dezer. Het waren toch vooreerst slechts wenken, voor elken deskundige genoegzaam verstaanbaar, en ligt verder te ontwikkelen. Niet te min meen ik in de weinige regelen met alle vereischte volledigheid wederlegd te hebben, *al, wat ter zake dienende was*, in de op een vroeger vertoogje gemaakte *Aanmerking*. Dat de geachte steller der *Aanmerking* daarin volstrekt geene wederlegging gezien heeft, is alleen te wijten aan dat zonderlinge verschil van beschouwing, waardoor ZijnEd. als blootelijk accidenteel heeft genomen, wat bij mij het meest essentiële was, en omgekeerd. Er zal zelfs ditmaal, tot nadere staving der hoofdstelling, weinig anders te doen vallen, dan, misschien met eenige uitbreiding, terug te komen op het reeds daar gezegde. Overbodig zou dit dan zijn, en ik zou, in weêrwil der straks opgegeven beweegredenen, er bij blijven, om het *Weder-Antwoord* onbeantwoord te laten, indien het in eenig *ander* dagblad geplaatst ware. Thans, nu het is voorgekomen in den *Avondbode*, die mijne vroegere beschouwing wel heeft willen opnemen, meen ik aan dat, uit meer dan één oogpunt verdienstelijk blad zelve, en zijnen lezers, verschuldigd te zijn nader aan te toonen, dat de bestrijding van mijne stelling, ook door eene zoo kundige hand, tot dusverre geenerlei bewijs tegen de daaruit af te leiden gevolgtrekkingen heeft opgeleverd, waartoe ik dan in een paar eerstvolgende nommers een plaatsje zal hebben te verzoeken.

JANUS.

(1) In het jaar 1814, tijdens den voorspoed, en in 1830, bij de winstderving, waren de aanbestedingsprijzen voor leverantiën aan het invalidengesticht te Greenwich als volgt:

	1814.	1830.
Rundvleesch, de centenaar........	74½ sh.	43½ sh.
Boter, het ℔........	14 d.	6½ d.
Kaas, idem........	8¾ d.	4 d.
Meel, de zak........	70½ sh.	54 sh.
Mout, het quarter........	77²/₃ sh.	56 sh.

Daarentegen werd het *weefloon* voor 24 yards van het 60 *reed* 6/4 *cambric* (dat in 1798 dertig shillings geweest was), tusschen 1814 en 1830 allengs van *vijftien* op *vijf*, ja *vier* shillings verminderd.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 29 Oct. De Fransche dagbladen, van den *Avondbode* den staat der Hollandsch-Belgische questie vernemende, loopen de gebeurtenissen voor uit, door als besloten aan te nemen, wat nog maar slechts een voorstel en niets meer dan een punt van deliberatie is. De Engelsche dagbladen, het minst van allen onderrigt van hetgeen er bij de Conferencie omgaat, doch wel wetende, dat dezelve nog tot geen besluit is gekomen, spreken de Fransche dagbladen met voorzigtigheid tegen, in de veronderstelling, dat er toch binnen kort iets dergelijks, als zij beweren, aan het licht zal komen. Bijzonder de *Morning Post* en de *Morning Herald* hebben zich dezer dagen hierover in dier voege uitgelaten; zie hier wat de laatstgenoemde, onder anderen, in zijn N° van ll. Woensdag zegt:

«De eindelijke schikking van de Hollandsch-Belgische questie is reeds meer dan eens door verschillende Parijsche dagbladen, zoowel als ook door een Engelsch blad, te voorbarig aangekondigd, steunende waarschijnlijk op informatiën, welke niet van den eersten rang zijn, en op welker naauwkeurigheid geen staat te maken is. Wij voelen ons geneigd in een dergelijk licht te beschouwen het berigt, hetwelk men in den *Temps* vindt, waarin gezegd wordt, dat de Conferencie te Londen eindelijk tot een besluit gekomen is, hetwelk evenzeer de Anglo-Fransche staatkundigen verbluft, als het de wenschen van Koning Willem voldoet. De bedoelde schikking bestaat hierin, dat de 24 artikelen in kracht zullen blijven, voor zoo veel het grondgebied aangaat, en dat, met opzigt tot de schuld, welke voor rekening van Belgie zou komen, er slechts eene kleine vermindering in het bedrag zal plaats hebben, welk bedrag eens en voor altijd bepaald is, zonder dat er nu verder eenige liquidatie van het syndicaat, van welke anders dit bedrag moest afhangen, zal geschieden. Wij hebben alreeds eenen wenk gegeven, dat wij voor ons dit berigt, op zijn minst genomen, als te voorbarig beschouwen; het blijkt ons echter, dat de Fransche dagbladschrijvers deze schikking, welke zij op geenen malschen toon over den hekel halen, als voor zeker houden, en dezelve als het eindbesluit der Conferencie in deze moeijelijke zaak aanmerken. Wij hebben te voren reeds doen zien, uit welk oogpunt de Fransche republikeinsche partij de scheiding van Luxemburg en Limburg van België beschouwt, en dus zullen onze lezers niet verwonderd zijn, wanneer zij vernemen, dat de *National* van l.l. Maandag het Belgische volk en dat van Luxemburg en Limburg openlijk aanraadt de wapenen op te vatten, en zich gewapenderhand te verzetten tegen elke poging, welke de Koning van Holland of zijne bondgenooten mogten doen om deze provinciën voor hem in bezit te nemen. Het zal niet overbodig zijn hierbij nog op te merken, dat deze raad voor een groot gedeelte voorspruit uit den wensch, welke deze partij in de laatste vier jaren gekoesterd heeft, dat er, namelijk, ergens in Europa eenige beweging mogt ontstaan, ofschoon het van den anderen kant onbillijk zou zijn, niet tevens aan te nemen, dat er bij de dagbladschrijvers van deze school eenige opregtheid bestaat, wanneer zij wenschen, dat de integriteit van België behouden blijve.»

Het zal voor de lezers van den *Avondbode* niet noodig zijn, hierop verder eenige aanmerking te maken; zij zijn, naar wij meenen, volkomen onderrigt aangaande den staat der zaak te Londen, voor zoo ver het namelijk mogelijk is dien te weten, behoudens de geheimhouding, welke staatsmannen dikwijls verpligt zijn in acht te nemen; zij zullen het dus met den *Morning Herald* eens zijn, dat de Fransche schrijvers op zijn minst zijn te voorbarig

MENGELWERK.

COLOPRINI.

I.

De vreugde heerscht in *Venetië*, en het liefelijk morgenlicht bestraalt de glasramen en de witte muren van deszelfs antieke hoofdkerk, welker deuren reeds geopend zijn, doch waarin alles nog stil is. Reeds is zij voor het groote feest met goud, zilver en festonnen versierd; duizenden van waskaarsen schitteren .... maar, even als groote mannen, die hunnen roem hebben overleefd, dooft de opgaande zon de pracht dier lichten.

Weldra stroomt de menigte toe, dan is alles opschik, muzijk en feestgebaar; intusschen is er geen leven in het Gothische gebouw. In dit uur beweegt zich nog niemand, dan de schaduw, die, even als de wijzer van een uurwerk, voortgaat. Echter hoort men een geluid, als dat van eene zwaluw, die op de tinne der getande torens zijn nest bouwt en hecht.

Op eene grafzerk knielt een jongeling; haat en rampspoed hebben de vreugde van zijn gelaat, de rozen van zijne wangen, de levendigheid uit zijne oogen verdreven, en echter wekt hij nog belangstelling. Ja, het is een schoon jongeling, maar als een pleisterbeeld, als een spook bij maanlicht; zwarte zijde en zwart fluweel versieren zijne vermagerde leden, en zijne desgelijks zwarte muts houdt hij tusschen zijne gevouwen handen; zijne nette kleeding heeft niet het minste sieraad; zij is even eenvoudig als het gebed, dat uit den grond van zijn hart oprijst. Hij bidt, de onbekende bidt en zijne ongelijke en afgebroken stem, die in de booggewelven der groote kerk verloren gaat, gelijkt der vlugt van eenen vogel, die langs de Gothische zuilen en de kruisbogen van het verwulfsel opwaarts schiet. Hij bidt en weent, de moedige knaap, want hij gelooft zich alleen, maar hij bedriegt zich. Hij wordt bespied; digt achter hem, met den voet op de graftombe van CANDIANO, staat een man, jong en onbewegelijk als hij, — ofschoon door de zon verbrand en in weêrwil van de zwarte knevels, die zijne bovenlip bedekken, is hij niet minder schoon; doch hoe groot is het verschil tusschen hem en den jongeling, die bidt, en zoo zwak schijnt! Zijn oog vonkelt, zijne trekken zijn die van eenen krijgsman vol fierheid en moed; zijn groote hoed met breeden rand, door vijf of zes witte vederen beschaduwd, ligt naast hem op de tombe en zelfs zijne moeder zou hem niet herkennen, daar de groote bruine mantel, die hem tot op de voeten hangt, zijne trekken verbergt. Hij nadert den jongeling, die, op dat oogenblik, naar het schijnt, zijn gebed heeft geëindigd, maar nog altijd, in overdenking verzonken, op de grafzerk knielt. Hij fluistert hem toe:

«Ontwaak, mijn vriend!»

De knielende verschrikt, staat op en, zonder om te zien, vraagt, «wie roept mij?»

«Ik!»

«Wie?»

«Een vriend.»

«Hoe is uw naam?»

De andere buigt zich tot den jongen Venetiaan en zegt zachtkens: «COLOPRINI!»

Bij dezen dierbaren, maar vreesselijken naam, valt zijn jonge vriend hem om den hals en overlaadt hem met stille betuigingen zijner vriendschap, trekt hem daarop naar het graf van den Doge, dien het vaderland vereert, stampt met den voet op den grond, en als twee oude vrienden verstaan zij elkander door een enkel woord, eenen enkelen ademtogt. Hij vraagt hem, terwijl hij zijne hand grijpt, naar welke hij lang onder de breede vouwen van den mantel heeft gezocht, met eenen uitroep van ontroering en eenen blik, waarin haat en wraak vonkelen: «wanneer?»

«Heden — stil! vrees de echo der kerk — deze gewelven hooren ons!» Daarop vervolgt hij, na een oogenblik gezwegen te hebben: «ga liever met mij.»

Zij doorkruisen de stad; zij zijn op het *St. Marcusplein*, dat reeds met bloemguirlanden versierd, maar nog eenzaam is. Eindelijk breekt COLOPRINI het zwijgen af. «Uw vader, ik weet het, is arm gestorven; de Doge bezit zijne goederen en de uwe, ik weet het. Het graf, waarop gij badt, bevat zijn ligchaam, zijne ziel is bij God, ik weet het; maar gij, bezit gij zijnen moed, zijn' haat?»

«Ja!» — «Ik herken u, edel bloed! Uw haat is dus levendig?»

«Meer dan ooit.»

«Goed zoo, kunt gij den dolk gebruiken?»

«Opperbest.»

«Omhels mij, mijn dappere vriend!» daarop vervolgt hij, met eenen helschen grimlach op de lippen, en het hoofd nader tot den jongeling buigende: «Luister, hij zal zijner dochter geenen nachtkus meer geven.»

De andere wijkt verbaasd terug: «En gij, een banneling, zoudt het durven wagen.... Maar, zeg mij eerst, hoe komt gij hier, hoe durft gij u op het feest vertoonen. Wat hebt gij gedaan sedert dat....?»

«Mijn waarde! thans is het nog geen tijd; dat alles zal ik u zeggen, wanneer de storm voorbij is. Nog eene slag, ziedaar, —» op den toren der hoofdkerk wijzende, dien hij van verre ontdekt — «ziedaar het kapitool van den dwingeland, die ons verdrukt — dit zij genoeg.»

Terstond verwijdert de andere zich, met de woorden: «tot aanstonds, vaarwel!»

«Waar gaat gij?»

«Mij van wapenen voorzien!»

«Het is wel, maar spoed u — vaarwel!»

«Waar vind ik u weder?»

«In den dom.»

II.

De klokken luiden, de menigte groeit onophoudelijk aan. Het feest zal schitterender zijn dan ooit; BIANCA, de dochter van den Doge huwt; CANDIANO zelf zal daarbij tegenwoordig zijn. De beide vrienden ontmoeten eindelijk elkander; maar hij, die in zijde en fluweel gekleed was, draagt nu eenen grooten mantel, die zijne geheele gestalte bedekt, en eenen grooten hoed... in één woord, beiden zijn zoo geheel gelijk, dat men zich in hen zou vergissen. Zij blijven digt naast elkander, maar spreken niet. Zij bespieden elk woord, elke lettergreep, elke beweging. Zij staan daar, gelijk eene rots met twee kruinen, omringd en gezweept door de op- en afloopende volkszee. Daar staat COLOPRINI in het hart zelve van een vaderland, van eene stad, welke hij haat; te midden van een volk, dat hij veracht, te midden van een volk, van hetwelk hem niemand meer kent, doch bij hetwelk het geringste vermoeden doodelijk voor hem zou zijn. Ook zijn

De *Avondbode* durft dit met te meer gerustheid zeggen, daar hij zich zou mogen beroemen, het eenigste blad te zijn, hetwelk van den loop der onderhandelingen te Londen tot dus verre naauwkeurig berigt geeft. In eene zaak van zooveel gewigt voor het vaderland en welke voortdurend de levendigste belangstelling van al deszelfs ingezetenen opwekt, heeft hij geoordeeld geene moeite of kosten te moeten sparen om uit goede bronnen te kunnen putten. Dat hij hierin geslaagd is, zal de opmerkzame lezer reeds zelf bespeurd hebben, en zal de uitkomst waarschijnlijk verder leeren.

— Wij vestigen de aandacht onzer lezers op het bijvoegsel van ons blad van heden, waarin onder anderen voorkomt een stuk onder den titel: WAT KENMERKT ONZEN TIJD, *gevraagd met een blik op de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, bij het leveren van het verslag harer laatst gehouden algemeene vergadering in het Departement* Helder.

— In de *Staatscourant* leest men het volgende heugelijk berigt: « Z. Exc. de graaf van der Duijn van Maasdam, grootmeester van het Hof van wijlen H. M. de Koningin, aan wien de zending naar Stuttgart is opgedragen geweest, om van wege den Koning, voor Z. K. H. den erfprins van Oranje, bij Z. M. den Koning van Würtemberg, om de hand aan te houden van H. K. H. de prinses Sophie Frederike Mathilde, Hoogstdeszelfs dochter, is gisteren alhier teruggekeerd, en heeft de heugelijke tijding mede gebragt, dat Z. M. de Koning van Würtemberg en H. K. H. de prinses hunne toestemming verleend hebben tot deze echtverbindtenis, welke zulke gelukkige uitkomsten voorspelt aan ons Koninklijk Huis en aan het Vaderland. Vóór zijn vertrek uit Stuttgart is de graaf van der Duijn van Maasdam versierd geworden met het grootkruis van de orde van de Würtembergsche kroon, zijnde de Koninklijke huis-orde. »

— Wij vernemen, dat onze stadgenoot, de heer P. W. Dahmen, 1ste fluitist aan den Hollandschen Schouwburg, in den loop van de volgende maand een openbaar concert zal geven, in de nieuw gebouwde Zaal *Odéon*; terwijl zich op hetzelve zullen doen hooren Mejufvr. Carels, de Heeren Stoll, Bieberhofer, Potdevin en de Heer H. I. Dahmen, 1ste violist te Utrecht.

— Omtrent de terugkomst in het vaderland van den kapitein ter zee Koopman, verneemt men nader, dat, alvorens Java te verlaten, gemelde commandant het bevel over de Nederlandsche zeemagt in de Oost-Indiën heeft overgegeven aan den schout bij nacht Lucas, benoemd tot commandant en inspecteur van de Marine in Neêrlands Indië, die kort te voren aldaar gearriveerd was met Zr. Ms. fregat *de Maas*, onder bevel van den kapitein ter zee van Maren.

— De hoogleeraar Gruithuizen heeft het volgende berigt in de *Augsburger Zeitung* doen plaatsen, omtrent de komeet van Encke, die thans overal op de sterrewachten waargenomen is: « Eindelijk is de lichtsterkte der Enckesche komeet zoo groot geworden, dat zij door middel van een' komeetkijker zigtbaar is. Zulks is wel voornamelijk geweest in den schoonen nacht van den 16 op 17 dezer; want eerst gisteren zag ik haar des avonds ten acht ure zeer duidelijk op eene plaats, waar geen nevelvlek is en de ephémeride van den heer Bremiker haar plaatste, en wel tusschen de sterren der Noordelijke vuist van Perseus en de ster 51, aan den knokkel der Noordelijke vuist van Andromeda, bijna in de voortgezette lijn naar Phi en Alpha van Kassiopea, bij het wapen van Perseus. De komeet toonde zich als een fijne, ronde, onbegrensde nevel, als ware zij een zachte ademtogt op het glas, zoodat men eerst goed door den kijker moest gezien hebben, om haar te onderkennen. Men behoefde zich alzoo niet te verwonderen, toen ik zeide, dat zij slechts met kijkers van de grootste soort kon gezien worden, daar zij sedert den 21 September, toen de president J. South haar, met zijnen grooten refractor van Couchoix van 12 duimen opening, het eerst zag, meer dan 9 millioen, en sedert hare eerste waarneming door den heer Gall in Berlijn, de aarde meer dan 11 millioen geographische mijlen genaderd is, en thans, van des middernachts (den 18), alzoo in éénen dag, ons 300,000 mijlen naderbij kwam. »

Omtrent deze komeet heeft de heer F. Kaiser, observator voor de sterrekunde aan de hoogeschool te Leiden, het volgende bekend gemaakt:

« De Leidsche lucht scheen niet te dulden, dat de komeet van Encke door eenen kleineren kijker werd ontdekt, terwijl aldaar een grootere werd verwacht. Gedurende de eerste helft der maand Oct. is de lucht alhier, althans des avonds, letterlijk geene vijf minuten helder geweest, waardoor zelfs de gelegenheid ontbrak, dat hemellicht op te sporen. Den 18 Oct. kwam de verwachte kijker, uit het Optische instituut te München, op het observatorium aan, en den volgenden avond ten 11½ ure, toen de kijker reeds lang geheel was opgesteld, werd de lucht helder genoeg, om de komeet op te sporen, die zich ook dadelijk vertoonde. Zij was nog zeer flaauw van licht, maar van aanzienlijken omvang, waardoor zij zelfs door den zoeker (een kijkertje van een voet lengte), kon worden opgemerkt. Haar omtrek was slecht begrensd en van eene kern was niets te bespeuren. De komeet was voor het bloote oog nog volstrekt niet zigtbaar, hoezeer dit eerlang het geval kan worden. Het berigt uit Parijs (onder anderen in de *Utrechtsche Courant* van 17 October ll. medegedeeld), dat men aldaar de komeet op den 13den dezer reeds met het bloote oog heeft gezien, is dus vrij zonderling. Meer dan waarschijnlijk, heeft men de bekende nevelvlak in Andromeda, die reeds meermalen voor eene komeet is versleten, ter goeder trouw voor de komeet van *Encke* gehouden. Gelijk ook in hetzelfde nommer van de *Utrechtsche Courant* vermeldt wordt, is de komeet sedert den 3 October door Olbers, te Bremen, en sedert den 21 September door sir J. South gezien. Zij is echter, zoo ver wij thans weten, het eerste en zelfs reeds den 20 Augustus, door den heer Boguslawski, te Breslau, ontdekt. »

— Aan de bij ons ontvangen *Javasche Couranten*, die tot den 4 Aug. j.l. loopen, ontleenen wij het volgende:

Door Z. Exc. den gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, zijn op verzoek eervol uit 's Lands dienst ontslagen: de ambtenaar A. A. Vinju, laatstelijk kassier bij het vendu-departement te Batavia, aan wien onbepaald verlof uit de dienst was verleend, en het lid in den Raad van Justitie te Padang (Sumatra's Westkust), de heer L. M. F. Plate, onder dankbetuiging voor de, in die betrekking, bewezen diensten.

Voorts is aan den controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, F. C. van Teijlingen, op deszelfs verzoek, een onbepaald verlof uit 's Lands dienst verleend, buiten bezwaar van den Lande.

UTRECHT 28 Oct. Men verneemt, dat Z. Exc. de staatsraad gouverneur dezer provincie, in eenen brief, betrekkelijk de belangen van het onderwijs, aan de schoolopzieners gerigt, tevens over de noodzakelijkheid heeft gesproken, om de aandacht der jeugd op de scholen op de verderfelijke uitwerkselen van het misbruik van den sterken drank te vestigen.

DEVENTER 26 Oct. Gisteren had alhier de plegtige inwijding plaats der nieuwe gehoorzaal van het Athenaeum. De hoogleeraar J. Duymaer van Twist hield eene sierlijke redevoering, over de noodzakelijkheid van uitwendigen luister voor de gelukkige beoefening der wetenschappen, vooral in den tegenwoordigen toestand der maatschappij. Vervolgens vermeldde zijn hooggeleerde de lotgevallen van het Athenaeum gedurende zijn rectoraat en droeg hetzelve, ingevolge besluit van den edel achtb. raad der stad, aan den hoogleeraar H. Beijerman op. Vóór het scheiden der vergadering sprak de hoogleeraar P. Bosscha nog een fraai dichtstuk uit, dat, even als de redevoering, met algemeene goedkeuring werd aangehoord. Des avonds had er in de andere vertrekken van het gebouw eene vereeniging van aanzienlijke personen en voorstanders der wetenschappen plaats, welke gevolgd werd door een collation, op kosten der stad, aan hetwelk door den heer president van Curatoren, mr. P. F. Bezier, aan Z. M. den Koning, aan het feest van den dag, aan den aftredenden en aankomenden rector, de heeren professoren, de stedelijke regering, de heeren studenten, gepaste toasten gebragt werden, welke door vele andere gevolgd zijn. De studenten gaven dien avond eene serenade aan onderscheidene autoriteiten en personen, en vereenigden zich daarna insgelijks aan een collation, hetwelk tot laat in den nacht onder gepaste vrolijkheid voortduurde. Het feest van den ganschen dag werd door het uitnemendste weder begunstigd, en is tot genoegen van allen, die er deel aan genomen hebben, afgeloopen.

KAMPEN 27 Oct. Met genoegen vernemen wij, dat onze verdienstelijke stadgenoot de heer J. van Wijk Rz., dezer dagen door het geographisch genootschap te Frankfort aan den Main tot deszelfs corresponderend lid is benoemd geworden.

BRUSSEL 28 Oct. De Belgische bladen, die der revolutionaire partij zijn toegedaan, beginnen wederom pogingen aan te wenden, ten einde de gemoederen in België op te winden en tegen eene uitvoering der 24 artikelen te stemmen. De *Belge*, onder anderen, een blad, dat zich in dit opzigt steeds aan de spits plaatst, beweert, dat de Belgische gezagvoerders zich haasten moeten, de vertegenwoordigende Kamers te Brussel bijeen te roepen, ten einde eene verklaring te verkrijgen, welke zoude kunnen opwegen tegen die van de Nederlandsche Staten-Generaal, in hun antwoord op de Koninklijke aanspraak, bij gelegenheid van de opening der tegenwoordige zitting. Genoemd blad voegt er bij, dat zoodanige verklaring, op straffe van schande, niet anders kan zijn dan eene formele weigering, om zich aan het tractaat van 15 November 1831 te onderwerpen.

— Men meldt uit Bergen in Henegouwen, dat eergisteren aldaar de kruidfabrijk van Marousé, Wins en Comp. te Hornu, waarin zich ruim 20,000 kilogrammen buskruid bevonden, met zulk een geweld in de lucht is gesprongen, dat in den onmiddellijken omtrek alles is vernield, en dat zelfs tot op eenen afstand van twee mijlen, ten gevolge van den vreesselijken schok, verscheidene glasruiten zijn verbrijzeld. Elf personen moeten daarbij het leven verloren hebben, terwijl de schade op 400,000 frs. wordt berekend. De oorzaak van dezen ramp is nog niet bekend.

ANTWERPEN 28 Oct. In den *Précurseur* leest men, dat den 26 dezer alhier met de stoomboot Prinses Victoria zijn aangekomen, de heer Dieudonné, geattacheerd aan het Ministerie van Financiën, en de heer Dujardin, secretaris-generaal bij genoemd departement.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 26 Oct. Ofschoon de gevolmagtigden tot de Conferencie dagelijks bijeenkomsten houden over de Hollandsch-Belgische questie, en de Fransche, Oostenrijksche en Pruissische gezanten nog gisteren over dat onderwerp eene zamenkomst met lord Palmerston gehad hebben, moet echter de zaak nog niet veel gevorderd zijn. Graaf Sebastiani heeft, zoo veel men weet, nog geen antwoord van zijn hof ontvangen op zijne vraag, of hij in het voorstel van lord Palmerston, omtrent de som, welke België aan Holland zal betalen, kon berusten. Waarschijnlijk is de tegenwoordigheid van vorst Leopold te Parijs de oorzaak van dit oponthoud. Tijd te winnen en de afdoening van de zaak op alle mogelijke wijzen te vertragen, is, naar men wil, het eenige en laatste hulpmiddel van eenen vorst, die alle reden heeft, om de beslissing met zorg te gemoet te zien.

LONDEN 27 Oct. Gisteren hebben de Russische, Pruissische, Oostensche, Fransche en Turksche gezanten aan het Ministerie van Buitenlandsche zaken gearbeid.

— Het eergisteren namiddag verspreide gerucht, dat de directeurs der bank van Engeland, voornemens zouden zijn, de disconto op 3½ pCt. te verminderen, schijnt ongegrond.

— In den *Standard* van heden avond vindt men eenen brief van iemand, die zich teekent I., houdende eene opwekking aan de houders van Hollandsche effecten in Londen, om zich te vereenigen en eene vergadering te houden, in welke de briefschrijver belooft een plan te zullen open leggen, naar hetwelk de houders van genoemde effecten niet meer blootgesteld zullen wezen aan de groote verliezen, welke zij tegenwoordig op de coupons lijden, ten gevolge van de noodzakelijkheid, waarin zij zijn, om dezelve te verkoopen aan die weinigen, welke bij uitsluiting daarin handelen, en den prijs naar willekeur bepalen.

— Prins Louis Buonaparte is woensdag middag ten 4 ure met de stoomboot *de Batavier* alhier aangekomen; hij is laat aan boord gebleven, wachtende tot de andere passagiers aan het Custom House geholpen, en met hunne goederen, na de visitatie, vertrokken waren; vervolgens is hij aan land gekomen, en nadat ook zijne goederen gevisiteerd waren, heeft hij in een logement *Fenton's hôtel* zijnen intrek genomen.

— In den *Liverpool Chronicle* van den 20 dezer leest men het volgende: Een' brief, door een' onzer aanzienlijke inwoners met de laatste uit Indië over land aangebragte dépêches ontvangen, hangt een zeer donker tafereel op, omtrent de aanstaande krijgsoperatiën in dat werelddeel. De brief is gedagteekend Madras 23 Julij, en luidt aldus: Naar het schijnt, zal in Indië een algemeene oorlog uitbarsten. De legers der drie presidentschappen zijn voor de naderende worsteling gereed, en algemeen gelooft men, dat reeds door het opperbestuur bevel is gegeven om een leger van 25000 man op de grenzen van Cabul bijeen te trekken. Onlangs werd op de rivier van Sutledge een afgezant aangehouden, door den Rajah van Nepaule aan den Schah gezonden, met voorstellen aan denzelven om eenen inval op onze Noordwestelijke grenzen te doen, met eene uit Russen, Perzen en Afghauns zamengestelde magt; terwijl de Rajah van Nepaule, met den Goudvoet van Ava ons aan den Noord-Oostelijken kant en in Arræon zoude aantasten. Men zeide reeds, dat lord Auckland er op bedacht was, zich veilig terug te trekken, en gelooft algemeen, dat hij geene geestkracht genoeg bezit, om den naderende crisis het hoofd te bieden. Weinige maanden zullen beslissen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 24 Oct. Men weet thans uit zekere bron, dat de tusschen den Bladiska van Montenegro en de Turken aangeknoopte onderhandelingen, betrekkelijk het gebied van Graboro, afgebroken zijn, en dat de gouverneur van Herzegovina reeds de noodige maatregelen heeft genomen, om de Montenegrijnen door geweld van wapenen uit Graboro te verjagen; ieder oogenblik verwacht men de tijding van een gevecht aldaar.

Part. Corresp. FRANKFORT 26 Oct. Het is inderdaad aan de ministeriële drukpers niet euvel te duiden, dat zij zich verlustigt met de dagelijksche berigten, welke uit het Oosten worden medegedeeld en steeds strijdig met elkander zijn. Zelfs de *Augsburger Allgemeine Zeitung* is, aangaande de Oostersche aangelegenheden, niet altijd goed onderrigt, omdat het moeijelijk is juiste berigten van die streken te ontvangen. Wat nu echter de troepen-bewegingen in het zuiden van Rusland betreft, zoo weet ik uit goede bron, dat Ruslands plan niet is, om offensief te ageren. De vermeerdering en het zamentrekken van troepen in het Zuidelijk gedeelte van dat rijk zijn vooreerst slechts demonstratiën tegen de Turken, en moeten de voorstellen van den heer Butenieff te Konstantinopel ondersteunen. Reeds heeft men verspreid, dat vorst Paskewitsch als bevelhebber van het leger in het zuiden van Rusland zou worden benoemd, doch zeker is het, dat deze vorst Polen niet zal verlaten, om zich derwaarts te begeven. Over het algemeen verwacht men echter, dat de berigten, welke men eerlang verbeidt, niet zoo krijgszuchtig zullen zijn, als die wij thans ontvangen.

Volgens particuliere berigten uit St. Petersburg, houdt zich Z. M. de Keizer van Rusland, sedert Hoogstdeszelfs terugkomst in de hoofdstad, ijverig bezig met de aangelegenheden van den Staat; er is intusschen, wegens het vertrek van Z. M. naar het zuidelijke gedeelte van Rusland, nog niets bepaald. De heer Weisweiler wordt heden alhier verwacht, en de vorst en vorstin van Wrede zijn heden binnen deze stad aangekomen. Men heeft niets naders vernomen, of madame Eschborn alhier zal terugkeeren, ten einde zich bij dezen stadsschouwburg te engageren. De groothertogelijke regering heeft toegestaan, dat te Karlsruhe wekelijks eene granenmarkt zal worden gehouden. Het is opmerkenswaardig, dat de graanmarkt alhier niet gelukken wil, hetgeen alleen toe te schrijven is, omdat de broodbakkers hunne zaken in de omstreken meest door makelaars laten waarnemen. Uit Berlijn zijn wederom eenige staatsgevangenen ontvlugt.

FRANKRIJK.

PARIJS 27 Oct. Gisteren avond heeft iedereen zich kunnen overtuigen, dat al de geruchten, welke in de laatste weken zoo herhaaldelijk omtrent eenen slechten gezondheidstoestand van Koning Lodewijk Philips zijn verspreid, geheel van grond ontbloot zijn. Z. M. heeft gisteren de voorstelling van Cinna, in het *Théâtre Français*, met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereerd, en zich op eene buitengemeen minzame wijze met vele personen onderhouden; onder anderen heeft de Koning Mlle Rachel over haar voortreffelijk spel gecomplimenteerd.

— Gisteren avond is er brand ontstaan in den *Jardin des plantes* alhier, doch door spoedig aangebragte hulp is dezelve gebluscht, terwijl daarbij geene verdere ongevallen hebben plaats gehad.

— De *Moniteur Parisien* beweert, dat de geruchten omtrent het uitbreken van de gele koorts op de Fransche schepen, die het blokkade-eskader te Mexico uitmaken, overdreven zijn; en dat het betere saizoen de volkomen herstelling van de manschappen doet te gemoet te zien.

— In de vorige week nam een Engelschman, die te Bologne-Sur-Mer zijn verblijf houdt, eene plaats in den schouwburg aldaar, voor den tweeden rang, en zette zich in eene loge, waarin hij alleen zich bevond. Gedurende de voorstelling hield onze Engelschman zijne blikken onafgewend op het tooneel gevestigd; maar toen het gordijn viel, maakte hij een groot pak los, dat men reeds op eene bank naast hem had opgemerkt, en wierp naar alle rigtingen fraaije paren handschoenen in de loges van den eersten rang. De dames, welke deze handschoenen in den schoot vielen, schenen daardoor in niet geringe verlegenheid gebragt, terwijl geheel het parterre lachte en applaudisseerde.

BAYONNE 22 Oct. Uit Ellorio heeft men geene nadere tijdingen, dan die van den 18 ontvangen. Het is vermoedelijk, dat de onverwachte aankomst van de prinses van Beira en den prins van Asturie aanleiding zal geven tot groote festiviteiten. Marotto heeft zich, met zijne kavallerie en een gedeelte van zijne infanterie, naar Tolosa begeven; naar men zegt, zal hij bij de huwelijks plegtigheid van Don Carlos en de prinses van Beira, waarvoor groote toebereidselen zijn gemaakt, tegenwoordig zijn.

SPANJE.

MADRID 20 Oct. Onze gewone *Madridsche Correspondentie* bevat het volgende:

Het blijft als nog twijfelachtig, of de generaal Alaix den hem opgedragen post zal aannemen. De onder-secretaris van oorlog, de heer Manuel Llorente is door het gouvernement van zijnen post ontzet; deszelfs opvolger is nog niet benoemd.

— De tegenwoordigheid van den heer de Villiers, gezant van H. M. de Koningin van Engeland, heeft de ongunstige stemming, die sedert eenigen tijd tusschen de Engelsche ambassade en het Spaansche gouvernement had bestaan, geheel uit den weg geruimd. De nieuwe prefect van [illegible] in deze hoofdstad is gisteren geinstalleerd. Het gerucht heeft zich verspreid, dat Balmaseda, nadat hij den Ebro was overgetrokken, in Castilie was binnen gerukt; dit vereischt echter nadere bevestiging.

---

jonge vriend koestert dezelfde verachting voor *Venetië*, doch hem bedreigen dergelijke gevaren niet: *Venetië* geloofde hem getrouw, maar *Venetië* bedroog zich.

Eensklaps laat de muzijk zich van buiten hooren; het orgel antwoordt van binnen; de kerk is met welluidende toonen vervuld; de harten zijn vol vreugde.

De stoet nadert; hij treedt binnen. Het is de dag voor het feest van *Maria Reiniging*; op dien dag geleiden een aantal jonge burgers van aanzien hunne verloofden naar het altaar. Priesters, door koorkinderen voorafgegaan, openen den optogt; daarna komen de jonge paren, door kinderen gevolgd, die in zilveren kistjes hunne rijke bruidsgeschenken dragen; de mannen gaan blootshoofds; de vrouwen dragen eenen sluijer, die haar verfraait, maar niet bedekt, zoo doorschijnend en ligt is hij. De dochter van den Doge en haar bruidegom zijn het eerste paar; men herkent haar aan den met goud geborduurden sluijer en den rijken diadeem, welke de schoonheid harer bruine lokken verhoogt. Bij dit verblindend gezigt werpt de jongeling een' vlugtigen blik op zijnen vriend, en ziet, dat hem een traan in de oogen schittert; hij waant, dat hij zich bedriegt en ziet hem aan: « Weent gij? » vraagt hij hem verbaasd.

« Ik ween! » antwoordt de andere, met eenen diepen zucht.

« Van woede, niet waar. »

« En van liefde. »

« Van liefde! hoe? »

« Stil! hiervan later. »

Eindelijk verschijnen de ouders der bruidsparen. Slaat ze gade; in hen ziet gij alles, wat rijk en edel is in *Venetië*; dit hoopje menschen spreidt den luister der Koningen ten toon.

Op dit gezigt stampt hij, die het laatst gesproken heeft, met den voet, en roept uit, « o smart! »

« Wat deert u. »

« De Doge. »

« Wel nu! »

« Kunt gij nog vragen, wel nu? hoe dom! hij is er niet bij, of ziet gij hem? » Doch eensklaps, zegt hij bij zich zelven, « onvoorzigtige, die ik ben, men slaat mij gade. » Intusschen ontwarende, dat elk ontevreden is, herneemt hij zijne koelbloedigheid. Er ontstaat beweging onder het volk; men fluistert met elkander en het is dus duidelijk te zien, dat dit het mompel is van een volk, hetwelk in stilte mort.

« Hoe komt het, mijn vriend; dat de afwezigheid van den Doge den luister van dit feest doet tanen, » vraagt hij aan eenen man uit de volksklasse.

« Dat is in *Venetië* onbekend; hij moest tegenwoordig zijn, maar.... »

« Het is waarlijk jammer! » en met deze woorden dringen de beide vrienden door het volk, treden zonder gezien te worden in eene kapel; en daar, achter het altaar gezeten, kunnen zij onbevreesd spreken. De een is somber, de andere zwijgt misschien omdat de onzekerheid hem verontrust.

« Hij zal dus niet sneven, ik ben wel ongelukkig! »

Na een oogenblik zwijgens voegt de andere er bij; « hij vreest onze dolken. »

« Die ellendeling! » Bij deze woorden laat hij het hoofd zinken, bedekt zijn gelaat met de handen en blijft eenigen tijd in deze houding; daarna heft hij plotseling het hoofd op, en zegt, terwijl hij den andere, die hem iangen tijd oplettend heeft beschouwd, op de knie klopt, op den toon van iemand, die eene drift heeft overwonnen: « Vriend! bij gebrek van den vader neem ik de dochter. »

« Hoe? — als slagtoffer? »

« Kunt gij zoo iets denken? nooit! (tegelijk overzien zijne' oogen de geheele kapel.) Hier kan ik u mijn gedrag verklaren; verneem eindelijk, wat mij wedervoer. Ik kom hier om den vader te dooden, dien ik haat, dien wij haten, die door deze hand zal sterven, en ziedaar ik red zijn leven, ja; en in het paleis, dat hij onteert, heb ik hem en zijne bekoorlijke dochter van oog tot oog gezien; ik werd verliefd, ik wil haar hebben, ik zal haar hebben. »

« En zoudt gij hebben durven onderstaan?.... »

« Neen, voorzeker niet,.... maar thans hoor mij. Ik zal een meesterstuk ten uitvoer brengen; ik zal haar ontvoeren; en alom doen uitstrooijen, dat zij dood is; ik zal het gerucht laten verspreiden, dat zij onder de handen van de wreedste beulen den geest heeft gegeven, onder de verschrikkelijkste folteringen bezweken is. Dan zal de oude langzaam weg kwijnen, en duizend afschuwelijke dooden sterven, en mogt gij dan, schimmen onzer vaderen, hem tot in zijnen slaap verontrusten, en u in zijne angstige droomen verlustigen. Maar,.... (hij luistert, hoort verwarde kreten; hij staat op en zegt met geestdrift: zijt gij gereed, het oogenblik is daar!)

III.

Het is een plegtig oogenblik: geuren vervullen den tempel, en blijde zangen weêrgalmen in denzelven. Eene zachte muzijk dringt tot in de ziel door, als de eerste klanken van het pas geboren wicht tot het hart der moeder.

Eindelijk keert de prelaat zich tot de jeugdige gelieven en geeft hun den zegen. Deze den hemel geheven handen, die lange baard, welke de borst des grijsaards bedekt, dat purperkleurige koorkleed met deszelfs wijde mouwen, die van de armen des eerbiedwaardigen af hangt, die jonge maagden en jongelingen, voor het altaar geknield, dat alles is een schouwspel, hetwelk den prachtigen aanblik van een geheel volk, in het huis des Heeren vergaderd, verhoogt, terwijl het stil en onbewegelijk naar de woorden van Gods dienaar luistert; ja, dat schouwspel, ik herhaal het, verhoogt nog het plegtige dier goddelijke oogenblikken. De muzijk zwijgt, diepe stilte heerscht, niemand dezer duizenden beweegt zich, allen zijn door de beschouwing en verwondering bedwelmd; even als bij het morgenkrieken, toen de zon nog bloosde als eene jonge bruid. Slechts de welluidende stem van den gewijden grijsaard doet zich hooren, en statig rollen deze klanken..... Plotseling verneemt men wapengekletter, onregelmatige voetstappen en woeste kreten. De nog rustige menigte luistert, de harten beginnen met verdubbelde snelheid te kloppen, de aangezigten verbleken; nog luistert men, helaas! het is maar al te waar! Men hoort doordringende kreten; de jonge lieden, onzeker, wat zij doen zullen, zijn in de grootste ongerustheid en ondersteunen hunne door angst verbijsterde geliefden; de woorden besterven in den mond van den bisschop; zijne ten hemel geheven armen zinken, zijne statigheid begeeft hem, de edele Venetianen..... Daar slaan de hechte deuren met gedruisch tegen de muren en duidelijk hoort men een verwilderd geschreeuw. *(Het vervolg hierna.)*

— Men geloeft, dat in den loop van den dag twee divisiën van het reserve-leger de omstreken der hoofdstad zullen verlaten, en zich naar de provinciën van Toledo en Avila begeven.

ST. JEAN DE LUZ 23 Oct. Personen, die heden van Tolosa alhier zijn aangekomen, berigten, dat het huwelijk van Don Carlos met de Prinses van Beira, den 20sten te Azpeytia moet plaats gehad hebben. Espartero is, met 5 bataljons en al zijne kavallerie, te Pampeluna aangekomen. Het hoofdkwartier der Carlisten is thans te Morentin; te Estella hebben zich 23 Christino's deserteurs vertoond.

STADSNIEUWS.

Met betrekking tot het Nederduitsch Tooneel, vernemen wij het volgende: De heer Cronau, onlangs gunstig vermeld, is uit Duitschland alhier aangekomen, en zal zich in den Stads Schouwburg alhier, op Donderdag den 15 November eerstkomenden, in eene representatie ten voordeele van het pensioen-fonds, als tenor-zanger doen hooren; hij zal dan optreden als liefhebber, in het zangspel *Brama en Zoloé, of de Verliefde Bayadère.* Vroeger is deze heer (meer algemeen bekend onder den naam van Sybie Cohen), verbonden geweest aan het Opera-gezelschap van den heer Haberkorn, en later ook aan dat onder directie van den heer Bornschein of van Sieten. Men roemt zeer de vorderingen, welke hij sedert gemaakt heeft, en meent te weten, dat HH. commissarissen zeer groote verwachting van hem koesteren.

In den loop der volgende maand, zullen, naar wij vernemen, in den Stads Schouwburg opgevoerd worden, een nieuw blijspel in verzen, van wijlen den heer H. J. Foppe, getiteld: *De Brave Vrouw*, en het nieuwe tooneelspel, *Menschen vormen Volken*, van jonkh. J. Warin, terwijl ook een nieuw ballet *De Schoone Slaapster in het Bosch*, gemonteerd zal worden, voor hetwelk de heer Broekhuizen (de zoon), de muzijk heeft gecomponeerd.

De gewone jaarlijksche benifit voorstelling voor mevr. de wed. Kamphuizen, geb. Snoek, zal plaats hebben in den Stads Schouwburg op Donderdag den 13 December eerstkomenden; zullende alsdan opgevoerd worden *Johanna van Montfaucon*, romantisch tafereel uit de veertiende eeuw, in 5 bedrijven, naar het Hoogduitsch van A. von Kotzebue, alhier niet opgevoerd sedert 1830, toen hetzelve door het gezelschap van wijlen den heer T. J. Majofski, in den Hoogduitschen Schouwburg, is vertoond geworden; mvr. Engelman vervulde toenmaals de rol van Johanna, en haar echtgenoot dien van Lazara; deze laatste rol zal nu door den hr. W. J. van Ollefen vervuld worden.

Het gerucht loopt, dat mej. M. Sablairolles alhier aan den Schouwburg zal worden geëngageerd, en alzoo het gezelschap van de heeren Hoedt en Bingley, met de aanstaande Paasschen, zal verlaten; dit gerucht vereischt echter nadere bevestiging.

Het Tooneelgezelschap onder directie van den heer Rozenveldt (de zoon) heeft weinig bezoek gehad op de Zaandamsche kermis; van hetzelve zijn afgegaan de heer Verwoert, welke bij de heeren Hoedt en Bingleij is geëngageerd geworden, en mejufvrouw E. Vink, die te Rotterdam is geëngageerd bij het liefhebberij-gezelschap onder de leiding van den heer van Hanswijk. Daarentegen is het personeel vermeerderd met den heer den Besten en zijne echtgenoot, en met den heer van Overvest Kup en mejufvrouw Obelt. Gedurende den aanstaanden winter zal dit gezelschap werkzaam zijn te Breda, Gornichem, Gouda en elders.

Men spreekt met zeer veel lof van eenen jongeling, die te Groningen met zeer veel voldoening is werkzaam geweest, bij het aldaar bestaande liefhebberij-gezelschap, en die nu door den heer Rozenveldt (de zoon) zoude geëngageerd zijn, voor de eerste jonge partijen.

ONDERTROUWD. 28 Oct. Op het oude Koningshuis onder *Sassenheim*, T. C. Seegers en E. A. Bruls.

GETROUWD. 25 Oct. F. G. de Wayer en M. C. Tortike.

BEVALLEN. 25 Oct. H. F. de Witte, geb. Cocx, D. — 26 Oct. M. Elix, geb. van der Voort, Z.

OVERLEDEN. 23 Oct. A. C. Lauer 23 j. — 24 Oct. J. Benneman 73 j. — W. K. Schuymer 23 j. — 25 Oct. J. J. Lorgion 23 j. — H. H. de Markas, geb. Drielsma 48 j. — Te *Zaandijk*, G. W. Honigh, geb. Couwenhoven 56 j. 9 m.

Van den 22sten Oct. tot den 27sten dito 1838, zijn bij den Burgerlijken Stand ingeschreven:

Geborenen....................128. Levenlooze Zonen....................—.
Overledenen....................100. » Dochters....................2.
Voltrokken huwelijken........36. Elders Overl. en alhier ingeschreven.8.

Totaal { Geborenen....................6488. Alhier Overledenen....................6269. Elders Overl. en alhier ingeschreven.299. Gehuwde Paren....................1542. } Sedert primo Jan. 1838.

Per Koerier.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE 29 Oct. Bij de Tweede Kamer is heden ingekomen de navolgende ontwerpen van wet. als: ten eerste, een ontwerp ter voorziening in de buitengewone financiële aangelegenheden des rijks van den navolgenden inhoud.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid om voor het jaar 1839 te voorzien in uitgaven, welke als gevolgen van den nog voortdurenden buitengewonen stand der openbare omstandigheden van het rijk moeten worden beschouwd, en die niet zijn begrepen in de begrooting van staats-behoeften voor het gezegde jaar.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Tot voorziening in de uitgaven, die het gevolg kunnen zijn van de buitengewone omstandigheden, waarin zich het rijk bevindt, worden de volgende buitengewone credieten vastgesteld, te weten:

Voor het departement van het Marine *f* 750,000;

» » » » Oorlog *f* 9,387,700;

» » » » Financiën, tot voldoening van het gedeelte der Nationale Werkelijke twee en een half percents rentegevende schuld, waarvan het rijk eventueel zal kunnen worden ontlast, voor de halfjarige rentebetalingen, verschijnende den laatsten Junij en den laatsten December 1839, *f* 3,400,000.

Art. 2. Bij het wegvallen der omstandigheden, ter oorzake van welke de credieten in art. 1 vermeld, worden toegestaan, zal over het gedeelte derzelve, waarvan alsdan nog geen gebruik zal zijn gemaakt, niet anders dan ten gevolge van nieuwe wettelijke bepalingen kunnen worden beschikt.

Art. 3. De sommen in art. 1 dezer Wet vermeld, zullen aan de schatkist worden verstrekt uit de geldmiddelen van de Overzeesche Bezittingen, en zulks wat aanbelangt *de volle rentebetaling der Nationale Schuld* als leening, om later met de renten sedert het doen van die leening verschenen, welke de vijf ten honderd niet zullen kunnen te boven gaan, aan de geldmiddelen der Overzeesche Bezittingen te worden terug gegeven.

Art. 4. De gelden tot het doen van de gezegde verstrekkingen zullen worden gevonden door middel van het daarstellen van eene schuld ten bedrage van *negentien millioen guldens*, ten laste van de Overzeesche bezittingen, waarvan zullen worden afgegeven *Losrenten*, rentende *vijf* ten honderd, ingaande op zoodanig tijdstip in 1839 als nader door ons zal worden bepaald.

Zullende deze schuld zijn, onder denzelfden waarborg voor de renten en overigens mede van gelijken aard, als die welke volgens de Wetten van den 11den Maart 1837 (*Staatsblad* n°. 10) en 27 Maart 1833, (*Staatsblad* n°. 9), daargesteld.

Lasten en bevelen.

Ten tweede, dat op de militie, van den volgenden inhoud:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat het onzeker is, of de omstandigheden zullen toelaten, om de manschappen der Nationale Militie te ontslaan, die in het jaar 1839 hunnen diensttijd zullen hebben volbragt, en dat het dus noodzakelijk is, de ligting van het jaar 1839, op denzelfden voet als voor die van de vier voorgaande jaren heeft plaats gehad bij eene bijzondere Wet te regelen.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De ligting der Nationale Militie over het jaar 1839, wordt bepaald op één man van de drie honderd zielen, gerekend op de bevolking, zoo als die is vastgesteld op den 1sten Januarij 1838.

Art. 2. Het aan elke gemeente op te leggen kontingent zal niet kunnen worden vermeerderd, dan voor zoo veel betreft de manschappen van vroegere ligtingen, die volgens art. 21 der Wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad n°. 1) moeten worden ontslagen.

Art. 3. Indien in eenige gemeente de klasse van 1839 geen genoegzaam getal personen oplevert om het kontingent te vinden, en dus, volgens art. 60 der aangehaalde Wet, tot de vroegere klassen zou moeten teruggegaan, zal het ontbrekende niet werden aangevuld.

Art. 4. Ter zake van de dienst bij de mobiele schutterijen of de onder Onze toestemming opgerigte vrijwillige korpsen, welke als een deel der armee van den Staat te beschouwen zijn, zal, bij de ligting van 1839 geene andere vrijstelling worden verleend, dan die wegens het sneuvelen, het overlijden of het ontslag van broeders, vermeld in artikel 94 § *mm.* der Wet van den 8 Januarij 1817 (Staatsblad n°. 1).

Art. 5. De zoodanige, die bij deze schutterijen of korpsen in persoon of bij plaatsvervanging in dienst zijn, en in de ligting van 1839 vallen, zullen echter, des verkiezende, tot dezelve kunnen blijven behooren, en zoo lang de dienst voortduurt, bij de Nationale Militie slechts nominaal, doch in mindering van het kontingent der gemeente, waartoe zij behooren, worden ingelijfd.

Tot de werkelijke dienst bij de Nationale Militie geroepen wordende, zal hun de plaatsvervanging en nummerverwisseling vrijstaan, op den voet der Wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad n°. 1.)

Art. 6. Als plaatsvervangers voor deze ligting zullen worden toegelaten alle ingezetenen, onverschillig in welke Provinciën zij gevestigd zijn, mits gedurende zes maanden in eene of meer derzelve gewoond hebbende.

De nummerverwisseling wordt toegestaan aan alle geloot hebbende personen der kantons, welke deel maken van hetzelfde militie-ressort.

Lasten en bevel n

Ten derde, dat tot beteugeling van woelingen.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat de wet van 23 Dec. 1837 (Staatsblad N°. 76), waarbij de bepalingen van art. 1, 2 en 3 van de wet van den 3 Nov. 1830 (Staatsblad N°. 75) zijn hernieuwd, met den 1 Jan. des volgenden jaars zal komen te vervallen;

Dat ondertusschen de wettelijke verordeningen in de voornoemde art. 1, 2 en 3 der wet van den 3 Nov. 1830 vervat, bij voortduring van kracht behooren te blijven, uithoofde de omstandigheden zulks nog steeds vereischen.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De bepalingen, vervat bij art. 1, 2 en 3 van de wet van 3 Nov. 1830 (Staatsblad N°. 75) worden bij deze vernieuwd, en blijven in volle kracht, tot den 1 Jan. 1840.

Art. 2. Wij behouden Ons voor, om de tegenwoordige wet buiten werking te stellen, indien de omstandigheden zulks vóór den 1 Jan. 1840 mogten veroorloven.

Art. 3. Deze wet zal van kracht zijn te rekenen van den 1 Jan. 1839.

Lasten en bevelen.

EFFECTEN-SOCIETEIT,

AMSTERDAM 28 October, ten 5 ure.

Cert. Werk. Schuld 2½ pCt. 53$\frac{15}{16}$.
Kansbilletten *f* 24$\frac{3}{16}$.
Handel-Maatschappij 4½ pCt. 172½, ⅜.
Ardoins à £ 85. 5 pCt. 15$\frac{15}{16}$, ⅞.

Bij eenige affaire in Integralen was er heden in de prijzen der Hollandsche Fondsen nagenoeg geene variatie. Aandeelen Handel-Maatschappij prijshoudend. Ardoins bij weing handel onveranderd.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 29 October, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.	Werkelijke Schuld .. a 2½	53¾	54	53$\frac{15}{16}$	53$\frac{15}{16}$	»	»
	Dito .... » 5	101½	¾	$\frac{9}{16}$	101½	$\frac{11}{16}$	½
	Uitgestelde dito ... »	$\frac{13}{16}$	$\frac{15}{16}$	⅞	»	»	»
	Kansbiljetten ..... *f*	24	¼	$\frac{3}{16}$	24⅛	$\frac{3}{16}$	$\frac{3}{16}$
	Amortisatie-Syndic. .» 4½	95¼	½	$\frac{5}{16}$	95¼	$\frac{7}{16}$	¼
	Dito .... » 3½	79	½	⅜	79¼	»	»
	Handel-Maatschappij » 4½	172	¼	¼	172⅜	½	½
	Nieuwe dito ..... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837. » 4½	»	»	»	101½	»	»
	Entrepôt-Dok ..... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening. .» 4	»	»	»	»	»	»
	Dito ... » ...... » 5	99½	¾	⅝	99$\frac{9}{16}$	⅝	⅝
	Aandeelen Kansb. ..» 4	»	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	»	»	»
	Aand. Rijn-Spoorw. .» 4½	104¾	105¼	»	»	»	»
FRANKR.	Inschrijving G. B. ..» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.	Dito .... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening *Ardoin's*. ..» 5	15¾	16	15$\frac{13}{16}$	15$\frac{13}{16}$	⅞	$\frac{13}{16}$
	Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	14$\frac{9}{16}$	⅝	»
	Passive .... »	3¾	4¼	4	3$\frac{15}{16}$	4	»
	Deferred .... »	»	»	»	»	»	»
	Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
	Engelsche dito ... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen ... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L.* & *B.* » 5	93½	¾	⅝	93⅝	»	»
	Dito *Falc.* & *Co.* .» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen ... » 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavolieren* » 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs .... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.* 1798, 1816. » 5	105½	¾	$\frac{11}{16}$	105⅝	»	»
	Dito 1828, 1829. » 5	105½	106	105⅝	105⅝	¾	»
	Dito 1831, 1833. » 5	97¾	98½	97⅞	97⅞	98	»
	Oblig. te Londen ... » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Hamburg. ..» 5	103	½	¼	103¼	»	»
	Inschr in Assign. ..» 6	69¼	¾	$\frac{9}{16}$	69⅜	½	»
	Certific. van dito ... » 6	69½	¾	⅝	69⅝	»	»
POLEN.	Aandeelen à fl. 300. » *f*	119	120	119½	119½	»	»
	Dito à fl. 500. » »	137½	138½	138	138	»	»
PRUISSEN.	Dito R. 50. » »	121½	122½	122	122	»	»
	Neg. Londen 1830. .» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100. » *f*	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek .... » 5	103½	104	103⅝	103⅝	¾	»
	Dito .... » 3	»	»	»	»	»	»
	Dito .... » 2½	57¼	¾	½	57½	»	»
	Dito te Londen. .» 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll&Co.* .» 5	103¼	¾	½	»	»	»
	Dito .... » 4	»	»	»	»	»	»
	N. Ween. Aand. fl. 500 » *f*	»	»	»	»	»	»
DENEMARK.	Oblig. te Londen ... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.	Dito dito ...... » 5	79¼	¾		79⅜	½	⅜
LOUISIANA.	*Hope* & *Comp.* ..... » 5	»	»	»	99½	»	»
DARMSTADT	Aand. bij loting .... » *f*	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 29 October, 1838.

Van Hollandsche Fondsen was heden weder de voornaamste handel in Integralen, doch in derzelver prijzen geene noemenswaardige variatie. Aandeelen Handel-Maatschappij, bij eenige affaire, iets flaauwer; geopend 172½, blijft de prijs 172⅜ à ¼.

Van vreemde Fondsen hebben Zuid-Amerikaansche zich, ten gevolge van den hoogeren koers van Londen, weder algemeen iets in prijs verhoogd. Spaansche en overige, bij weinig affaire, onveranderd.

Griekenl. bl. à £ 500. 13¼. Dito roode à £ 200. 12. Columbia 1ste Leening, à £ 100. 12¼. ½. Dito 2de Leening, à £ 100. 16⅝, ¾, ⅞, $\frac{13}{16}$. Dito à £ 250. 15½, ¼. Peru 13½, $\frac{7}{16}$. Nieuwe Mexico uitgest. 7. Don Carlos 3⅞. Coupon Columbia onb. *f* 2$\frac{15}{16}$. Dito enk. *f* 3. Dito Peru *f* 2$\frac{1}{16}$. Dito Ardoins Nov. 1837 en Mei 1838, 10¾.

Koers van het Geld. Beleening 3. Prolongatie 2¾, 3. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 53⅞ à $\frac{15}{16}$. Kansb. *f* 24⅛ à $\frac{3}{16}$. Handel-Maat-schappij 172⅜ à ¼. Ardoins à £ 85. 15$\frac{13}{16}$ à ⅞.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 26 October.

Consols kontant.	3	pCt.	94 à ⅛.	Spanj. Ard. m.c.	5	»	17½ à ⅝.
dito op tijd.	3	»	94 à ⅛.	Passive		»	4 à ⅛.
Gereduceerde...	3	»	93⅜.	Deferred		»	7⅞ à ⅜.
Exchequer Bills		»	63 à 64.	Portugal......	5	»	31¾ à 32¼.
Brazilië......	5	»	78½ à 79.	dito	3	»	20½ à 21.
Mexico.......	6	»	21¾ à 22¼.	Holland......	2½	»	53⅞ à 54.
Peru..........		»	17 à 18.	dito	5	»	100⅜ à ⅝.
Columbia 1e L..	6	»	20½ à ¾.	dito O. I...	5	»	98⅝ à ⅞.
dito 2e » .	6	»	23¾ à 24¼.	Rusland......	5	»	111¾ à 112¼.
Deenemarken..	3	»	74 à 75.				

De beurs was heden drok bezocht, en waren de meeste Fondsen willig; van Engelsche Fondsen, werd door de makelaars van het Gouvernement, £ 18,000 Gereduceerde gekocht. Consols blijven kontant en op tijd 94 à ⅛. Men had eene aankondiging van de Bank verwacht, strekkende tot vermindering van den Interest op Beleening en Disconto; doch dezelve binnen den gewonen tijd, na de vergadering van directeuren niet verschenen zijnde, veronderstelt men, dat de Interest onveranderd gebleven is, namelijk 3½ pCt. de Disconto, en 4 pCt. de Beleening. Voor Zuid-Amerikaansche Fondsen vertoonde zich veel kooplust, waardoor dezelve zich allen in prijs verbeterden; Portugesche deelden in de willige stemming; ook blijven Spaansche en Hollandsche iets hooger dan gisteren. Wisselk. Amst. 3/m 12.4½ à ¾, k. 12.2½ à 3. Rotterdam 3/m 12.4¾ à 5.

PARIJS, 27 October.

Inschr. op ult. 5	pCt.	109.95.	Bank-Actiën..		2690.
dito kontant. 5	»	109.95.	Bank bij Lafitte	fr.	1135.
dito op ult.. 3	»	81.40.	Spanj. Ardoin. 5	pCt.	18.
dito kontant. 3	»	81.45.	Deferred.....	»	7½.
			Napels, *Falcon*. 5	»	101.80.

De handel in Fransche Fondsen was heden weder zeer levendig; 5 pCt. stegen, door voortgezette inkoopen, tot 110.10, en blijven 109.95; 3 pCt. 81.35 à 40. Men denkt, dat de liquidatie zeer belangrijk zal zijn, voornamelijk in de Aandeelen der Spoorwegen, waarin ook heden de omzet zeer belangrijk was. Na de beurs: 3 pCt. 81.40. Wisselk. Amst. 1/m 57$\frac{3}{16}$ à 3/m 57½.

ANTWERPEN, 28 October.

In Ardoins was heden weinig handel, en waren dezelve, niettegenstaande het ⅛ hooger van Londen, iets flaauwer, 15$\frac{11}{16}$ p. op ult.; de koers van Parijs was niet bekend. In overige Fondsen was geen handel.

BRUSSEL, 28 October.

Ardoins waren heden, reeds voor het bekend zijn van den Parijschen koers, iets meer gewild, en blijft de prijs 15⅞ g. Premie 1/m 18¼ d. 1.

WEENEN, 22 October.

Metaliek	5	pCt.	107½.	Loten fl. 500..	»	128⅜.
dito	4	»	100½.	Bank-Actiën...	»	1460.
dito	3	»	81.			

BERLIJN, 24 October.

Pruiss. Leen..	4	pCt.	102⅜.	Pol. Lot. fl. 500	pCt.	77.
Loten dito...		»	68.	dito 300...	»	66½.
Metaliek......	5	»	109¾.	Holland...... 2½	»	51⁵/₆₄
dito	4	»	102¼.	Napels, *Falcon*. 5	»	94.
Bank-Actiën..			990.	dito Londen 5	»	102.
Loten fl. 500..		»	131.	Denemarken... 3	»	74¼.
Rusl. Londen..	5	»	112¹¹/₁₆.	Darmst. Loten..	»	13½.
dito Hamb....	5	»	108¾.	Nassau Loten...	»	13.
dito 1831 en 33	5	»	102¼.			

Van eenige Fondsen waren heden de koersen iets williger, de omzet in vreemde was echter minder beduidend dan gisteren.

FRANKFORT A/M, 26 October.

Metaliek......	5	pCt.	106⅜.	Pol. Lot. fl. 500	»	77⅛.
dito	3	»	79¼.	dito 300	»	66¾.
Bank-Actiën...		*f*	1729.	Holland 2½	pCt.	52$\frac{9}{16}$.
Loten fl. 500..		»	127¼.	Syndic....... 4½	»	93⅞.
Darmst. Lot...		»	61¼.	dito 3½	»	77⅞.
Nassau Loten ..		»	22½.	Spanj. Ard.... 5	»	5¼.
Pruissen Loten.		*f*	67¼.	Taunusbahn...	*f*	268¾.

Zoowel in Oostenrijksche als in alle overige Fondsen, was heden weinig kooplust, waardoor derzelver prijzen iets lager dan gisteren blijven.

HAMBURG, 26 October.

Metaliek	5	pCt.	106.	Pol. Lot. fl. 500...	»	153½.
dito	3	»	79½.	dito 300	»	132¾.
Bank-Actiën ..		»	1438.	Pruiss. Loten..	»	135½.
Loten fl. 500..		»	127.	Holland....... 2½	»	52¼.
Rusl. Hamb...	5	»	102¼.	dito 5	»	99⅝.
dito te Lond..	5	»	108.	Denemarken... 3	pCt.	72¼.
dito 1831 en 33	5	»	97¼.			

Wisselk. Amst. k. 35.85, 2/m 36.5. Parijs 2/m 189⅜. Londen 2/m 13.7. Petersburg 2/m 9¹⁹/₃₂. Berlijn 2/m 152⅜. Weenen 6/w 149¼.

ST. PETERSBURG 19 Oct. Wisselk. Amst. 3/m 54½. Hamburg 3/m 9⅞. Londen 3/m 10²⁹/₃₂. Parijs 3/m 115.

RIGA 18 Oct. Wisselk. Amst. 3/m 55⅜. Hamburg 3/m 9³¹/₃₂. Londen 3/m 11¹/₆₄.

WISSELKOERSEN. 29 October 1838.

	Geld.	*Papier.*		*Geld.*	*Papier.*
Hamburg kort	35⅝		Lissabon 3/m	42⅝	
» 2/m	35½		PortàPort »	42¾	
Parijs kort		57⅜	Genua 2/m	46$\frac{15}{16}$	
» 2/m	56¾		Livorno »	39	
Bordeaux kort	56¾		Napels »	80	
» 2/m	56½		Petersb. »	10$\frac{11}{16}$	
Madrid 3/m	102¾		Weenen 6/w	36	
Cadix »	104		Augsburg »	35⅞	
Seville »	101¼		Frankfort »		36¼
Bilbao 2/m	100½		Rotterdam	pCt.	

GRANENMARKT.

29 October.

Op nieuw was tot verhoogde prijzen in *Tarwe* en *Rogge* belangrijken handel: 127 ℔ witbonte Poolsche *Tarwe* *f* 370; 126 ℔ bonte dito *f* 360, 365; 126, 127 ℔ dito *f* 355, 357; 130 ℔ dito *f* 370, 375; 125 ℔ Brunswijker *f* 332 in Entrepôt; 128 ℔ witbonte Poolsche *f* 385; 128 ℔ roodbonte dito *f* 352; 132 ℔ Rostokker *f* 365; 123 ℔ Pommersche *f* 315; 126 ℔ Norder *f* 340; 124 ℔ Anclammer *f* 335; 122 ℔ Rijn *f* 310 in consumtie; 120 ℔ Mecklenburger *Rogge* *f* 225; 117 ℔ Petersburger *f* 215 in Entrepôt; 120 ℔ Pruissische *f* 240; 120 ℔ Pruis-Pommersche *f* 238; 121 ℔ Mecklenburger *f* 240; 120, 122 ℔ Drentsche *f* 235, 240; 119 ℔ Coursche *f* 228; 119 ℔ Archangel *f* 225; 117, 118 ℔ Riga *f* 222, 225 in consumtie.

Garst zeer aangenaam: 107 ℔ jarige Vriessche Winter *f* 170; 102 ℔ dito Zomer *f* 140

Haver iets aangenamer: 87, 89, 90 ℔ fijne *f* 105, 109, 111; 77 ℔ o. Voer *f* 88.

Boekweit tot *f* 5 hooger met grooten handel; nieuwe niet aan; het op levering geveild wordende is als volgt grif genomen, als: 117 ℔ Amersfoortsche *f* 195; 114 ℔ Vriessche *f* 180; 114 ℔ Geldersche *f* 188; 114 ℔ Bredasche *f* 190. Van oude en jarige soorten is verkocht: 120, 122 ℔ o. Holsteinsche *f* 184, 188; 108 ℔ jarige Groninger Zand *f* 155.

Kool- en *Lijnzaad* zonder handel.

Raapolie Ordinair *f* 42¼. Vliegend *f* 41½ à 41¾. P°. Nov. *f* 41. P°. Dec. *f* 41½ à 41¾. P°. Mei 1839. *f* 40½.

Lijnolie Ordinair *f* 31¼. Vliegend *f* 30 à 30½. P°. Nov. 30.

Hennepolie Ordinair *f* 42½.

Raapkoeken pr. 1,040 st. *f* 66 à 74. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. *f* 7¾ à 10.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het Ned. gezinkt kofschip *Hilleyonda Ida*, Kapt. H. A. Hendriks, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het Nederl. gezinkt kofschip *Helena Catharina*, Kapt. J. J. Ynsen, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het nieuw gebouwd en gek. brikschip *Nickerie Packet*. Kapt. C. Hofker, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het nieuw gekop. tweed. barkschip *Mercurius*, Kapt. Claus Wessels, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gekop. schoonerkofschip *de Koophandel*, Kapt. E. E. Hoeksma, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gezinkt kofschip *Hendrika*, Kapt. H. K. Sietsema, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 30 Aug. op het Rif van Aguelhas: Jacobus, Kapt. Romijn, v. Batavia n. Rotterdam; en den ..... bij Assencron: de Dordtenaar, Kapt. Abbema, v. Batavia n. Dordrecht; het laatste lek.

Den 4 Aug. lagen ter reede van Batavia, Z. M. brik DE MAAS, Kapt. Luit. van Maren; DIANA, Kapt. Koopman (in Texel binnen); de Nederl. schepen de Broedertrouw, Kapt. Hazewinkel; Neêrlands Indie, Kapt. Veening; Generaal Chassé, Kapt. Harkema, en de barken Susanna Dorothea, Kapt. ....., en Weltevreden, Kapt. Lupcke.

Het schip Styna, Kapt. Bekkering, v. Amsterdam, te Tonningen in quarantaine gelegd, is, na behoorlijke bewijzen overlegd te hebben, den 24 Oct. daarvan ontslagen geworden.

Het schip George Delius, Kapt. de Harder, v. Bremen n. Port à Port, is den 29 Sept. gepraaid op 55° N. br. en 14° W. l.

Het schip William Brown, Kapt. Brown, v. Batavia n. Philadelphia, is den 23 Julij zwaar lek te Mauritius binnengeloopen; moet lossen en repareren.

Het schip Bato, Kapt. Keyzer, v. Rotterdam n. Batavia, is den 26 Julij gepraaid op 0° 34′ en 23° 55′ W. l.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 28 Oct. Z. W. harde wind en stilte. — Niets.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

DELFZIJL 22 Oct. W. U. van der Horst, de Vr. Engel, Bremen n. Groningen. — 23 Oct. K. R. van Laten, de 3 Gezusters, dito n. dito. W. T. Sikkens, Annegina, Emden n. dito. C. Siemers, de 3 Gebroeders, dito n. Amsterdam. H. J. Leeuw, Mejufvr. Heiltje, Leer n. Groningen. R. J. Kuiper, Annegina, de Eems. — 24 Oct. A. Pieters, de Jonge Pieter, Bremen n. Amsterdam. W. F. Pronk, de Hopende Zeeman, Hull. O. K. Beerta, de Vr. Catharina, Bremen n. Groningen. — 25 Oct. J. Fulfs, de Vr. Maria, Hoekzijl n. Amsterdam. F. C. Friederichs, Frau Dina, dito n. dito. A. Ellens, de Jonge Albert, Hamburg n. Groningen. — 26 Oct. H. J. Waterborg, de 6 Gebroeders, v. Bremen n. Amsterdam. — 27 Oct. J. D. Brumund, die Freundschaft, Hengstefiord.

TERMUNTERZIJL 21 tot 27 Oct. F. B. Bootsman, de 5 Gebroeders Norderney. P. Scheffer, de Goedheid, dito.

HELVOET 28 Oct. W. Z. W. — Gisteren nog: J. C. Willems, Henriette, Suriname. Coutard, Rotterdam (S), Hâvre. P. G. Schuur, Johanna Gesina, St. Davids. J. W. Hollander, Maria, Stokholm.

— Volgens rapport der Zeeloodsen is voor de wal, met loodsen aan boord, het schip Sara Lydia, Kapt. van der Tak, v. Batavia.

— Het schip Herida, Kapt. S. D. L. Abadia, is van de quarant. ontslagen.

BRIELLE en MAASSLUIS. — Niets.

VLISSINGEN 26 Oct. Eeltjes, Phoenix, Batavia n. Middelb. — 27 Oct. Brabander, Maria Antoinette, Antwerpen n. Leverpool. Rooms, dito n. dito. Lunes, Leopold I, dito n. Penzance.

ANTWERPEN 28 Oct. Muller, Eliza, Malaga. Mauly, Mischief, Portsmouth. Jansen, la Reina, Hull. — Op de Rivier: Nieberding, Karel, Malaga. Luca, Grando Vomo Gratiota, ... Slater, Eglantina, Newcastle. Bruns, Diana, Hamburg. Adena, Helena, ...

BATAVIA 12 Julij. Kapt. Luit. van Maren, Z. M. fregat DE MAAS, Texel l. v. Rio-Janeiro. — 14 Julij. Amsberg, Flevo, Amsterdam; is den 27 dito n. Soerabaya vertrokken, om den 28 dito van daar n. Batavia over te brengen, Z. Exc. de Gouverneur-Generaal van Neêrl. Indie, en deszelfs familie. — 21 Julij. Parlevliet, Generaal van den Bosch, Rotterdam, is den 26 dito n. Soerabaya vertrokken. Van Duivenbode, Jan Pietersz Koen, do., is den 24 dito n. Samarang vertrokken. — 30 Julij. Hazewinkel, Broedertrouw, dito. Lupcke, Weltevreden, dito. Veening, Neêrl. Indie, Amsterd. Schuyl, Maasstroom, Samarang, is den 2 Aug. n. Rotterdam vertrokken. — Vóór 4 Aug. Harkema, Generaal Chassé, Rotterdam.

St. HELENA 12 Sept. Bernhard, Nathalie, Batavia, is dadelijk n. Bordeaux vertrokken. — 14 Sept. Eokkens, Elisabeth, dito, is dadelijk n. Amsterdam vertrokken. — 16 Sept. Hawks, Clorinda, dito.

HAVRE 26 Oct. Nielsen, Alida, Amsterdam.

DOVER 25 Oct. Hall, Ann, Rotterdam.

Bij DOVER 25 Oct. Lindegaard, de Verwachting, Amsterd. n. Havana.

GRAVESEND 23 Oct. Ladd, Prince of Saxe Coburg, Rotterd. — 25 Oct. Boxer, Hope, dito. Cubitt, Orwell, Harlingen.

SUNDERLAND 24 Oct. Petrie, Stafford, Amsterdam. Hudson, Liberty, dito. Hedley, Deptford, Rotterdam.

SHIELDS 22 Oct. Stephensen, Jane, Dordrecht. Coats, Zephir, dito. — 23 Oct. ....., Vr. Ikina, Antwerpen. Bartlett. Levant, dito. Lechere, Jeannette, dito. Brahms, Hennechina, dito. — 24 Oct. Kirby, Edward, Amsterdam.

HAMBURG 25 Oct. Backhaus, Aletta Margaretha, Amsterdam. Kröger, Junge Wilhelm, dito. — 26 Oct. Bohn, Maria, dito. Von Riegen, Unternehmung, dito. Kroger, Catharina Elisabeth, dito. Nodorff, Junge Diederich, dito. Pieper, Hoffnung, dito. Spiesen, Louise, dito. Breckwoldt, Hoffnung, dito. Schuldt, Margaretha Elisabeth, dito.

SWINEMUNDE 21 Oct. Stuit, Eendragt, Amsterdam.

PILLAU 20 Oct. Strack, Margaretha, Rotterdam.

CROONSTAD 12 Oct. Uil, Maria Theresia, Amsterdam. — 13 Oct. Schriever, Union, Antwerpen. Muggenborg, Carolina, Rotterdam. Bakker, de Vlijt, Amsterdam.

HOLTENAU 24 Aug. Wijbes, Vriendschap, Kiel n. Amsterdam. Klontje, Meinsina, Lubeck n. dito. Lenning, Hendrika, Wismar n. dito.

UITGEZEILD.

DELFZIJL 22 Oct. C. Stabe, Sophia Eliza, Rostok. H. J. Kruze, de Jonge Jacob, Harlingen n. Hamburg. — 23 Oct. R. A. de Groot, de Vr. Petronella, Leer. G. K. Rozeboom, de Onderneming, Groningen n. Emden. 24 Oct. W. S. Barghoorn, de Vr. Trientje, dito n. dito. — 25 Oct. E. K. van Dijk, de Hoop, Bremen. P. H. Strackholder, Annette, Amsterdam n. Norden. — 27 Oct. W. E. Pannenborg, de Vr. Grietje, Amst. n. Norden.

HELVOET 28 Oct. R. Stranack, Giraffe (S), Londen. T. Turse, Tutonia, Sunderland.

VLISSINGEN 26 Oct. Beckman, Heinrich Robert, Memel. Reetzke, Libertas, Stettin. Voss, Belvelère, Rostok. Holst, Oscar, Noorwegen. Jepsen, Theresia, Hamburg. Breckwold. Amphitrite, dito. Starr, Elbe, dito. 27 Oct. De Vries, Luna, dito. Michelsen, Alida, Emden.

BORDEAUX 24 Oct. Larchevaud, Titus, Ostende.

CHERBOURG 18 tot 22 Oct. Brault, Josephine, Antwerpen.

HAVRE 25 Oct. Messemaeker, Virginie, Malaga. Vasse, Hamburg (S) Hamburg. — 26 Oct. Quesnel, Auguste, Ostende.

LEVERPOOL 23 Oct. Glass, Mona, Batavia.

FALMOUTH 24 Oct. Williamsen, Jackson, Bahia, n. Amsterdam.

COWES 25 Oct. Tiedemann, Patriot Minde, Havana, n. Amsterdam.

WOLGAST 16 Oct. Buiten, Hendrina, Zaandijk.

BOLDERAA 16 Oct. Mennen, Johannes, Amsterdam. Busch, Louise, Elseneur. Kramer, 8 Gebroeders, dito. Klasen, Maria Anna, dito.

CROONSTAD 16 Oct. List, Cecilia, Antwerpen. Bakker, Hendrika Margina, Amsterdam. Hubert, Varna, dito. Brent, Goed Besluit, Rotterdam. Cramer, Jacoba Maria, dito.

ARCHANGEL 5 Oct. Galles, Archangel, Amsterdam.

Aan boord van het schip Sara Lydia, Kapt. B. van der Tak, den 28 Oct. v. Batavia te Helvoet voor den wal, bevond zich den Wel-Ed. heer *A. Bakker*, lid van de Facterij der Nederl. Handel-Maatschappij te Batavia.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

MONTEVIDEO, *D. Zweers*, TRITON. 7,558 st. gedroogde en 2,351 st. gezoute Huiden, 7,776 st. Hoornen, Insinger en Co.

BORDEAUX, *R. W. Mellema*, DE JONGE REINTJE. 39 v. Suiker, 169 oxh. Wijn, 10 st. Brandewijn, 800/₂, 310/₄ k. Pruimen, 63 k. Vruchten op Brandewijn, 25 b. Paarlgort, 3 b. Zaden, aan Order.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

ROTTERDAM.

BATAVIA, *D. Keus*, MARIA. 2,091 pic. Koffij, 2,316 do. Suiker, 200 do Tin, 80 do. Bindrotting, Nederl. Hand-Maatsch.

BALTIMORE, *J. B. Green*, ALEXANDER. 277 v. Tabak, 2,500 st. Duigen, Varkevisser en Hodges.

LONDEN, *J. D. Williams*, EARL OF CLANCARTY. 113 v., 442 b. Rijst, Sturenberg, Cankrien en Co.; 100 b. Katoen, Löhnis en van Overzee; 6 v. Koopm., 20 pijp. Rum, Pluygers en Hauck; 6 do. do., 2 v. Koopm., Boutmy en Co.; 852 st. Verfhout, Gebr. Nottebohm; 89 boss. IJzer, L. J. Enthoven en Co.

D. Dunlop, BATAVIER. 85 z. Koffij, 17 z. Rijst, Coomans, Born en Philippi; 5 z. Peper, G. G. Jung en Co.; 10 k. Indigo, Gebr. Nottebohm; 6 k. do., J. Ooms Ez. en Co.; 4 k. do., 10 k. Koopm., W. Bunge en Co.; 2 k. Indigo, 8 k. Papier, de Kuyper en Co.; 22 coll. Koopm., 25 do. Droog., Pluygers en Hauck; 33 do. do., 374 st. Verfhout, M. Retemeyer en Co.; 20 k. Schellak, Smith en Guldemont; 13 b. Wol, J. Rogers te Amst.; 7 b. Garen, S. Paliologo te do.; 7 k. Indigo, 3 ser. Amandelen, diverse coll. Koopm., Order.

R. Stranack, GIRAFFE. 205 v. Rijst, Sturenberg, Cankrien en Co.; 66 z. Koffij, C. Reincke; 50 z. do., F. Carp; 13 k. Indigo, de Jongh en v. d. Willigen; 12 k. do., 1 Monster, Gebr. Nottebohm; 8 k. do., 8 k. Lac dye, C. Balguerie en Zn.; 5 k. Indigo, W. Bunge en Co.; 32 p., 15 k. Koopm., 6 p. Machinerie, 79 bond. Plaat-IJzer, 5 k. Indigo, Order.

J. Ladd, PRINCE OF SAXE COBOURG. 56 b. Koffij, Peill en de Wit; 912 st. Verfhout, Gebr. Nottebohm; 66 st. Caliatourhout, 120 st. Hout, M. Retemeyer en Co.; 8 b. drooge Huiden, de Kuyper en Co.; 114 z. Horenpunten, 12,500 st. Horens, Blom en Fehrmann; 90 z. Koopm., Levino en Mayer; 60 k. do., Coomans, Born en Philippi; 18 v., 5 p. do., 220 z. Peper, Order.

LEVERPOOL, *H. T. de Jonge*, JANTINA ENGELINA. 149 b. Katoen, Levino en Mayer; 65 b. do., Thormann en Co., 1 partij Klipzout, Order.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

AMSTERDAM 29 October.

KOFFIJ. De handel in dit artikel was vorige week zeer onbeduidend; de prijzen houden zich intusschen goed staande.

SUIKER. (Ruwe.) In de afgeloopene week hebben, buiten de veiling der N. H. M., in dit artikel geene verkoopen van belang plaats gehad. De markt blijft in eene goede stemming. Van de laatste aanvoeren Surinaamsch zijn nog geene partijen ter markt gebragt.

Men noteert: Surinaamsch *f* 26 à 34¼, Demer. en Essequebo *f* 25 à 33, Brazilsch wit *f* 33 à 45, dito geel met 18/m rabat *f* 31 à 35, dito bruin met dito *f* 25 à 30, Havana wit *f* 42 à 58, dito geel *f* 39 à 42, dito bruin *f* 36 à 38, Manilla wit *f* 34 à 36, dito bruin *f* 26 à 32.

(Geraffineerd). Zonder verandering.

THEE. Tegen 28 Nov. zijn hiervan in veiling diverse soorten aangeslagen.

KATOEN. Ten gevolge der gunstige Engelsche berigten, was men alhier in de gepasseerde week ook gunstiger voor het artikel gestemd; er zijn afgedaan: 2,400 pakjes Valentia; ca. 600 pakken Georgia; 200 dito Mobile; 200 dito Surinaamsch, en 60 dito Nickerrie.

TABAK. Deze week werden uit de eerste hand tot verhoogde prijzen verkocht 3 partijtjes Maryland, te zamen 1,141 vaten; in de tweede hand bleef zeer veel vraag, en besteedde men ook voor partijen, die voor eenigen tijd op speculatie gekocht waren, hoogere prijzen. Wanneer de houders meer genegen waren geweest te verkoopen, zoude stellig een groot gedeelte der bestaande voorraad opgeruimd zijn. Van Kentucky werden verkocht 63 vaten tot den prijs van 27 c. of daaromtrent. Van Virginie geen voorraad zijnde, is daarin niets gepasseerd. Van Portorico Bladen werden verkocht 548 pakken, en zijn de 729 pakken, voor assurandeurs rekening, in veiling aangeslagen tegen 9 Nov. eerstk. In andere soorten geen handel.

LEVERPOOL 25 October.

KATOEN. De markt is iets slapper, echter zonder prijsverandering; 3,000 à 3,500 balen zijn verkocht.

ANTWERPEN 27 October.

KOFFIJ. Heden zijn 400 balen Brazil van 26¾ à 27½ c. afgedaan.

SUIKER. Heden zijn weder 1,500 kisten blond Havana van *f* 17 à 17½, en 78 kisten dito tot *f* 17¾ vreemde vlag verkocht.

KATOEN. 150 balen Amerikaansche zijn tot geheim gehouden prijs verk.

INDIGO. 23 kisten Java zijn tot niet bekend geworden prijs verkocht.

RIJST. 20 tiersjes jarige Carolina, ord. kwal. zijn tot *f* 16 verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN 26 October.

Wij zijn van Engelsche *Tarwe* zeer schaarsch voorzien; vreemde blijft goed gevraagd, en is weder 1 à 2/. hooger dan ll. Maandag betaald. *Garst* en *Boonen* zeer vast tot vorige prijzen. De aanvoer van *Haver* is deze week matig geweest; de beste Engelsche geldt voluit de prijzen van Maandag; nieuwe is gewild, en zou iets hooger opbrengen.

De middelprijzen der *Granen* van de laatste zes weken zijn:

voor:	*Tarwe*,	*Garst*,	*Haver*,	*Rogge*,	*Boonen*,	*Erwten*.
	64/3	31/9	22/8	35/2	39/7	39/11
de regten zijn:	22/8	15/4	13/9	16/9	11/.	11/.

Advertentiën.

ERRATA.

Bij nalezing bespeuren wij, dat in de exemplaren van Zaturdagavond, eene schrijffout is blijven bestaan. In het artikel: DE KONING EN DE STATEN-GENERAAL, staat in den 5den regel van het slot: *de eer en de* WAARDIGHEID; men gelieve te lezen, *de eer en de ware belangen*.

Tevens herstellen wij eene drukfout mede bij nalezing ontdekt. In N°. 294 van dit blad, 1ste kolom, 5 regel van onderen, staat in het artikel BESCHOUWINGEN OVER DEN TEGENWOORDIGEN STAND VAN ZAKEN, *post liminii* men leze: *jus post liminii*.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Woensdag 31 October 1838: DE GEBANNEN AMOR, of DE ACHTERDOCHTIGE ECHTGENOOTEN, Blijspel in vier bedrijven, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue*. Gevolgd door: ABOU-HASSAN, Nieuw Groot Ballet-Pantomime, door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme;* Muzijk van den heer *A. Berlijn;* Decoratiën van den heer *J. E. de Vries*, en nieuwe Costumes.

Ten Zes ure op het Tooneel.

Verwacht op Zaturdag 3 November 1838: DE BRAVE VROUW, Blijspel in vijf bedrijven, door den heer *H. J. Foppe;* nooit vertoond.

THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 19 de l'Abonnement.

MARDI 30 Octobre 1838. Pour la dernière répresentation de Mad. *Albert* du Théâtre du Vaudeville, et de Mr. *Albert*, du Théâtre Français. L'AMI GRANDET, Vaudeville en 3 actes, par Mrs. *Ancelot* et *Alexis de Comberouse*. Mad. *Albert* remplira le rôle de la duchesse de Langeais et Mr. *Albert* le rôle de Grandet. Suivie de: LE FUTUR DE LA GRAND-MAMAN, Vaudeville en 1 acte, par Mrs. *Dartois*, *Achille d'Artois et Édouard*. Mad. *Albert* remplira le rôle de Marianne. Le Spectacle terminera par LA GRAND-MÈRE INPRUDENTE (demandée). *On commencera a 6½ heures précises.*

Jeudi 1 Novembre 1838.

Bénéfice de Madame *Albert*.

MADELINE LA SABOTIÈRE, Comédie Vaudeville en 2 Actes; et pour satisfaire au désir de beaucoup de personnes, qui n'ont pu trouver des places, pour assister à la répresentation de Samedi 27 Oct. 1838, on commencera par ARTHUR, Vaudeville en 2 Actes; apres ARTHUR la Romance LA FOLLE; et après MADELINE, la Chansonnette LE PETIT FRANÇOIS.

Très incessamment, arrivée et répresentations de Mr. *Montrose*, premier Comique et Sociétaire du Théâtre Français.

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

9te Vorstellung im Abonnement.

Mittwoch den 31ten October 1838. DAS NACHTLAGER IN GRANADA, Grosse Romantische Oper in 2 Aufzügen. Musik von *Conradin Kreutzer*. Vorher: ICH IRRE MICH NIE, ODER DER RÄUBERHAUPTMANN, Lustspiel in 1 Act, von *Carl Lebrun*. *Anfang um 7 Uhr.*

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, N°. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, N°. 53, wie auch an der Theater-Casse á 30 Ct. zu haben.

SCHOUWBURG

LEERZAAM VERMAAK.

In de Elandsstraat, voorbij den *Franschen Tuin.*

Onder Directie van M. SAQUI.

Eene Eerste Voorstelling in Abonnement.

Op Dingsdag 6 November 1838: NATUUR EN PLIGT, OF DE ZOON REGTER OVER ZIJN VADER, Tooneelspel in vijf Bedijven, van *Pelletier Volmeranges*. Na hetzelve: DE KETELLAPPER VAN ST. FLOUR, Blijspel met Zang, in één Bedrijf. *Aanvang ten Zeven Ure.*

GRAND SALON.

Théâtre des Variétés.

Dingsdag den 30 October 1838: DE DRIE WENSCHEN, Kluchtig Zangspel in één Bedrijf. Na hetzelve: MADAME MAGNIFIEK, OF ALLES PAART ZICH, Vrolijk Zangspel in één Bedrijf. Tusschen beiden: DE WERKZAAMHEDEN van de Familie *Etienne* en den Heer *Alexandre*.

De Entrée voor ieder Persoon is 60 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.

Bijvoegsel tot den AVONDBODE *van* 30 *October* 1838.

Extracten uit de Tweede Editie,

van MAANDAG 29 *October* 1838.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 28 Oct. Wij vernemen, dat op aanstaanden Woensdag 31 dezer, des namiddags, ten half twee ure, op de Werf *Hollandia*, aan het einde der groote Wittenburgerstraat, van stapel zal loopen het koopvaardijfregatschip *Susanna Christina*.

— Naar men verneemt is twee dagen na het ongeluk, den Harlinger Beurtschipper van der Werf overkomen, een aanzienlijke diefstal van gouden en zilveren voorwerpen, kleederen enz. bij nacht, door overklimming, gepleegd ten huize van zijnen konfrater A. L. de Boer, te Harlingen woonachtig.

— Een onzer binnenlandsche dagbladen heeft dezer dagen gemeld, dat er provisioneel geene ontwerpen van wet bij de Tweede Kamer der Staten Generaal zouden worden voorgedragen. Wij vernemen daarentegen van goederhand, dat eerstdaags, welligt reeds aanstaanden Maandag, drie ontwerpen van wet aan de Tweede Kamer zullen worden voorgedragen, als: 1. de voortduring der wet tot beteugeling van woelingen, ook over het jaar 1839. 2. een ontwerp van wet tot heffing der nationale militie over 1839, en dit wel 1 man op de 360 zielen, en 3 een ontwerp ter voorziening in de Buitengewone behoeften voor Marine en Oorlog over 1839, bij aldien de staatkundige toestand van het vaderland zulks mogt blijven vorderen.

— Uit eenen staat van vergelijking tusschen de raming van 's Rijks inkomsten, over het dienstjaar 1837, en derzelver werkelijke opbrengst, bevattende de gedane en nog te doene ontvangsten, onder 31 December 1837, blijkt, dat het jaar 1837 een voordeelig slot van *f* 1,702,657.51 heeft opgeleverd, van welke som, ruim *f* 289,000 zullen worden gebezigd, tot dekking der suppletoire begrooting over 1838, en *f* 600,000 onder de middelen van 1839 zullen worden opgenomen, gelijk zulks bij de aanhangige begrootingswetten is voorgedragen.

— Uit eene rekening aan Z. M. den Koning aangeboden door Z. Exc. den minister van finantiën, wegens de algemeene begrooting van inkomsten en uitgaven over de dienstjaren 1833 en vroeger tot 1837, opleverende een algemeen overzigt van den toestand van 's Rijks schatkist op het tijdstip van prime Januarij 1838, en bevattende tevens afzonderlijke aanwijzing van de ontvangsten en uitgaven, gedurende den jare 1837, (van welk een en ander dezer dagen aan de leden van de Staten-Generaal een afschrift is medegedeeld) blijkt, dat er op 1 Januarij 1838, in 's Rijks schat-kist beschikbaar bleef; na aftrek der geopende credieten tot het doen van geauthoriseerde vooruit betalingen eene somma van *f* 8,140,232.89½.

— Uit eenen officiëlen staat van ontvangt over de vier laatste maanden van het jaar 1837, met bijvoeging van de opbrengst over de acht eerste maanden des jaars 1838 blijkt: dat de grondbelasting over het eerste tijdvak heeft gerendeerd eene som van *f* 2,856,038.20 aan hoofdsom en *f* 171,362.69 aan opcenten, en gedurende het laatste tijdvak *f* 5,127,218.63½ en aan opcenten *f* 307,633.12; algemeen totaal *f* 7,983,256.84 en aan opcenten *f* 478,995.41, waarbij nog gevoegd moet worden eene somma van *f* 159,665.14 der twee opcenten van de grondbelasting voor kwade posten, en tevens twee opcenten vroeger door de gemeenten genoten, mede ten bedrage van *f* 159,665.14.

Het personeel heeft gedurende de laatste vier maanden van 1837 opgebragt *f* 1.875,624.25½ aan hoofdsom en *f* 93,781.21½ aan opcenten, en gedurende de 8 eerste maanden van 1838 *f* 2,724.375.74½ aan hoofdsom (waarvan Noord-Holland *f* 662,692.42, en Zuid-Holland *f* 733,278.64) en *f* 136,218.78½ aan opcenten, totaal-generaal over de 12 maanden *f* 4,600,000 aan hoofdsom en *f* 230.000 aan opcenten.

De patenten hebben gedurenden de 4 laatste maanden van 1837 gerendeerd *f* 777.065.28½ aan hoofdsom en *f* 38,853.26½ aan opcenten, en gedurende de 8 eerste maanden van 1838 *f* 772,934.71½ aan hoofdsom (waarvan Noord-Holland *f* 224,962.59, en Zuid-Holland *f* 189,095.42½) en aan opcenten *f* 38.646.73½, totaal-generaal *f* 1,550,000 aan hoofdsom en *f* 77,500 aan opcenten.

De inkomende en uitgaande regten hebben gedurende de laatste 4 maanden van 1837 bedragen *f* 1.305,033.68 aan hoofdsom, en aan opcenten *f* 1,231,04, als in-, uit- en doorvoer *f* 1,131,750.95; tonnegeld der zeeschepen *f* 78,734.07; watertollen *f* 1,792.69; formaatzegel *f* 4,924.15, en aan opcenten *f* 1,231.04; Turksche paspoorten *f* 240; vast regt en scheepvaart regt *f* 87,591.82.

Gedurende de 8 eerste maanden van dit jaar hebben de inkomende en uitgaande regten *f* 2,279.371.32½ aan hoofdsom, waarvan Noord-Holland *f* 708,222.21 en Zuid-Holland *f* 898.613.26½, en *f* 2,299.34 aan opcenten, als in-, uit- en doorvoer *f* 1,913,094.39; tonnengeld der zeeschepen *f* 251,357.80½; watertollen *f* 3,375.10½; formaatzegel *f* 9,199.37 aan hoofdsom en *f* 2,299.34 aan opcenten; Turksche paspoorten *f* 210; en vast regt en scheepvaart-regt *f* 192,134.65½; totaal generaal gedurende de laatste 12 maanden van (1 September 1837 tot ultimo Augustus 1838) *f* 3.584,405.00½ aan hoofdsom en *f* 3.530.88 aan opcenten.

De accijnsen hebben van 1 September 1837 tot ultimo October 1838 opgebragt eene somma van *f* 13,868.494.81 aan hoofdsom en *f* 1,806,705.85½ aan opcenten, als de suiker *f* 259,323.33 aan hoofdsom en *f* 64,830.83½ aan opcenten; wijn *f* 821.795.30 aan hoofdsom en *f* 205,448 83 aan opcenten; binnenlandsch gedistelleerd *f* 3,042,741.95 aan hoofdsom en *f* 760,685.48½ aan opcenten; buitenlandsch gedistelleerd *f* 254.381.19 aan hoofdsom en *f* 63.593.30 aan opcenten; geslagt *f* 1,357,952.19½ aan hoofdsom en *f* 339,488.05 aan opcenten; zout *f* 1.288,081.65 aan hoofdsom en *f* 64,404.03 aan opcenten; zeep *f* 778,882.55 aan hoofdsom en *f* 38,944.12½ aan opcenten; bier en azijnen *f* 327,651.68 aan hoofdsom en *f* 16,382.58 aan opcenten; turf *f* 1,015,677.19 aan hoofdsom en *f* 50,783.86 aan opcenten; steenkolen *f* 435,560.85 aan hoofdsom en *f* 21,778.05 aan opcenten; gemaal *f* 2.061,199.98 en geene opcenten; collectief zegel *f* 1,325,246.94½ aan hoofdsom en *f* 180,364.66 aan opcenten.

— Uit eenen algemeenen staat van vergelijking tusschen de raming van 's rijks inkomsten over het dienstjaar 1838, en de opbrengst der rijks-inkomsten over de vier laatste maanden van 1837 met bijvoeging van de ontvangsten over de acht eerste maanden des jaars 1838, blijkt, dat de werkelijke ontvangsten gedurende dat tijdvak eene somma van *f* 1,175,393,24½ de raming zijn te boven gegaan; onder dit meerder rendement is begrepen eene somma van *f* 184,465,60, welke de inkomende en uitgaande regten meer dan de raming hebben opgeleverd (hetgeen als een onwedersprekelijk bewijs der vooruitgang en bloei van den handel is aan te merken).

— Het blijkt tevens uit eenen officiëlen staat, dat de registratie-regten van 1 Sept. 1837 tot ultimo Augustus 1838 eene somma van *f* 6,255,817,29½ aan hoofdsom, en *f* 1.115.823,12 aan opcenten en ontvangsten van verschillenden aard heeft gerendeerd (waarvan echter is afgetrokken wegens gedane teruggaven *f* 28,096.34 aan hoofdsom, en *f* 4,812,06½ aan opcenten), als zegel *f* 1,106.052,63½; registratie *f* 2,671,763.48½; griffie *f* 33,748.43½; hypotheken *f* 215,818.32½; successiën *f* 2,204,457.52½; en vaste boeten *f* 23,976.39; en daarenboven aan acten van jagt en visscherij, verkooping van 's lands goederen en eigendommen, sloten van rekeningen en teruggaven, bijdragen van lotelingen tot het stellen van plaatsvervangers bij de landmilitie, boeten, niet tot de vaste boeten behoorende, justitie-kosten, kosten van vervolging, vijf pCt. administratie-kosten wegens gelden, aan derden behoorende, en toevallige ontvangsten, een en ander na aftrek van gedane teruggaven, eene somma van *f* 109,000.30 aan hoofdsom, en *f* 193,505.39 aan opcenten en ontvangsten van verschillenden aard.

'S GRAVENHAGE 27 Oct. De graaf van der Duijn van Maasdam, die met eene bijzondere zending belast, naar Stuttgardt was vertrokken, is heden tegen den avond, van daar in deze residentie geretourneerd.

— Men verneemt dat dezer dagen hier ter stede eene zamenkomst heeft plaats gehad, van in de zaak betrokken autoriteiten, betrekkelijk het daarstellen eener uitwatering van deze stad naar Scheveningen; men wil, dat het vooruitzigt om met deze belangrijke onderneming, waarvan reeds zoolang en zoo dikwerf is spraak geweest, eerlang een aanvang te zien maken, reeds in zoo verre verwezenlijkt is, dat er bereids een rapport aan het Ministerie van binnenlaandsche zaken is ingeleverd, waarbij de wijze van uitvoering voorgesteld, en de kosten approximatief berekend zijn.

— Uit het nieuws van andere bladen hebben wij onlangs medegedeeld de oprigting van nachtsoldaten in de residentie, tot vervanging der tot nu toe bestaan hebbende klapperlieden aldaar. Wij kunnen onzen lezeren thans berigten, dat die bladen niet wel zijn onderrigt, vermits er in het bestuur der nachtelijke politie te 's Hage geene verandering zal worden gemaakt.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. dezer dagen behaagd, autorisatie te verleenen tot den opbouw eener geheel nieuwe Roomsch Catholijke kerk in deze residentie, en wel op hetzelfde terrein waar thans zoodanige kerk in het hooge Westeinde geplaatst is.

— In een dagblad dezer residentie leest men: « Wij vernemen, dat het Z. M. dezer dagen behaagd heeft, Mr. W. J. Quintus, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de provincie Groningen, tot den Nederlandschen adelstand te verheffen.

LEEUWARDEN 22 Oct. Het provinciaal geregtshof van Vriesland heeft op heden zijne eerste openbare zitting gehouden. Nadat dezelve door den heer president was geopend, heeft de heer advokaat-generaal, mr. A. Deketh, eene plegtige en krachtvolle rede gehouden, waarin met gepasten lof werd herinnerd aan het gedurende bijna drie eeuwen, met zooveel roem bestaan hebbende hof van Vriesland, en den wensch geuit, dat nu, bij eene Vaderlandsche wetgeving het tegenwoordig geregtshof, dat tot eenen veiligen waarborg voor de regten der ingezetenen zal verstrekken, ook een' gelijken roem zal mogen inoogsten. Daarna werd de achtingswaardige heer president, die bij het voormalig hof het ambt van procureur-generaal eervol en met luister had bekleed, in zeer vereerende termen begroet, en met de overige raden van den hove geluk en tevens krachten toegewenscht om de gewigtige en hoogstbelangrijke ambtsbetrekkingen, naar eisch te kunnen volvoeren. Vervolgens is het hof overgegaan tat de behandeling der strafzaken ter rolle ingeschreven.

HARLINGEN 24 Oct. Op eergisteren heeft alhier de begraving plaats gehad van vijf schipbreukelingen van het verongelukte beurtschip; hoogst treffend was dit alles, te meer daar de lijkbaren gevolgd werden, door de aanwezige geredden en de menschlievende redders; eene groote menigte vergezelde dezen treurigen optogt naar het kerkhof; welk een en ander niet weinig de in deze stad aanwezige treurigheid vermeerderde. — Niettegenstaande steeds in het werk gestelde pogingen, heeft het tot hiertoe niet mogen gelukken, alle de vermiste schipbreukelingen te vinden.

BRUSSEL 27 Oct. Op verlangen van de koninklijke maatschappij der wetenschappen en schoone kunsten te Antwerpen, heeft de minister van oorlog bevel gegeven, om het standbeeld van Rubbens, voor deszelfs gedenkteeken bestemd, in de geschutgieterij te Luik te doen gieten. De inwijding van dit monument zal in het jaar 1840, 200 jaren na den dood van dien grooten man, plaats hebben.

ENGELAND.

LONDEN 25 Oct. Gisteren namiddag ten 4 ure zijn de gezanten van Frankrijk, Pruissen en Oostenrijk aan het Ministerie van Buitenlandsche zaken vergaderd geweest.

— De ontvangen berigten van New-Brunswick tot den 29 Sept. en van Sidney tot den 7 Julij zijn van weinig belang. Het getal der emigranten, op laatstgemelde plaats van den 2 Junij tot den 6 Julij aangekomen, bedroeg 800, waartoe vooral de onlusten in Canada, naar het schijnt, aanleiding hebben gegeven.

— Volgens de *Morning Advertiser* heeft lord Durham verzekerd, dat enkel de dood, hem zou kunnen beletten naar Engeland terug te keeren, alwaar hij de demissie van den hem toebetrouwden eervollen post aan de voeten van H. M. zal nederleggen en de opening der Kamers van het parlement afwachten, om zijn gedrag voor dezelve te regtvaardigen en de handelwijze der ministers, ten zijnen opzigte, in den persoon van lord Melbourne aantetasten.

— De Engelsche *Courier* heeft uit de Belgische bladen het berigt, betreffende een ultimatum der Londensche conferencie overgenomen, zonder zich evenwel over de naauwkeurigheid daarvan uit te laten.

DUITSCHLAND.

WIESBADEN 22 Oct. De berigten uit den Rijngau, omtrent den oogst luiden gunstiger, dan men verwachte, het tegenwoordige weder is zoo voordeelig voor de druiven, dat men eenen aan 1832 gelijken wijn verwacht, en blijft de zonneschijn aanhouden, dan zou hij dien van 1835 in kwaliteit kunnen evenaren. Men heeft besloten, met den oogst eerst over drie weken een begin te maken.

— Men meldt uit Berlijn, dat het medegedeelde omtrent een of- en defensief tractaat tusschen de Porte en Engeland, slechts een verdichtsel is. Dat Rusland in het gesloten handelsverdrag tusschen de gezegde Mogendheden heeft toegestemd, doch dat men niet uit het oog moet verliezen, dat in het verdrag tusschen Rusland en Turkijë gezegd wordt, « geen vreemd oorlogschip zal de Dardanellen mogen passeren. » Rusland echter begeert in geenen deele een monopolie voor deszelfs handel.

Part. Corresp. FRANKFORT 25 Oct. De post van Parijs komt voortdurend alhier zoo laat aan, dat onze dagbladen van de daarmede ontvangen berigten, niet op denzelfden dag der aankomst kunnen gebruik maken. Reeds twijfelt men, of het welgelukken zal, hem vroeger te doen aankomen; intusschen is de Turn- en Taxische generale post-directeur Muller, die zich met de schikkingen daaromtrent bezig houdt, alhier nog niet uit Parijs teruggekeerd. Met de oostelijke en noordelijke hoofdposten gaat zulks echter beter, daar zij nog voor beurstijd alhier aankomen.

Het wordt meer en meer blijkbaar, dat de bondsvergadering slechts nog eenige zittingen zal houden, en alsdan de herfst-feriën aanvangen. Behalve de president dier vergadering, de graaf van Munch-Bellinghausen, zullen alleen enkele gezanten, gedurende de seriën, deze stad verlaten; doch de Bondsvergadering, blijft permanent, en de Koninklijke Pruissische gezant bij dezelve, de heer Schöler, zal het voorzitterschap waarnemen. Het is niet onwaarschijnlijk, dat de vergadering, gedurende de feriën, aanleiding vindt om zittingen te houden, gelijk zulks in het vorige jaar, ten gevolge der Grünewaldsche aangelegenheden, het geval was. Z. K. H. prins Christiaan van Denemarken, die in Kopenhagen eene hooge waardigheid als vrijmetselaar bekleed, heeft alhier de loge « het rijzende licht (zum aufgehende licht ») bezocht.

Gelijk gisteren reeds gemeld is, heeft de serenade, welke in Darmstadt, ten gevolge der door Z. M. den Keizer van Oostenrijk verleende amnestie, aan den gezant des Keizers zou gegeven worden, geene plaats gehad; echter is het lied, voor die gelegenheid bestemd, bij honderde exemplaren, rondgedeeld.

De Oostenrijksche gezant te Londen, Prins Esterhazy, is te Weenen aangekomen; gisteren verwachte men aldaar den Prins von Metternich.

FRANKRIJK.

PARIJS 26 Oct. Volgens berigten uit Mexico moet de geele koorts zich op de Fransche schepen, die het blokkade eskader aldaar uitmaken, met veel hevigheid geopenbaard hebben en vele slagtoffers na zich slepen. Deze berigten schijnen evenwel nadere bevestiging te behoeven.

— Brieven van de grenzen van Spanje houden in, dat de oudste zoon van Don Carlos den infant Don Sebastiaan in het bevelhebberschap der Carlistische troepen zal vervangen.

— Te Marseille is een Engelsche stoomboot binnengeloopen, die zeer veel spoed vereischende dépêches uit Konstantinopel voor het Britsche Gouvernement heeft medegebragt, welke onmiddellijk per koerier naa[illegible]den zijn verzonden.

— De Parijsche bladen maken gewag van eene alleropmerkelijkste [illegible]schijning, die aan de Siamsche tweelingbroedere doet denken; hier betreft het de geboorte in de gemeente Prunay-sous-Ablis, nabij Rambouillet, op den 7den dezer, van tweeling-zusters, die aan de heup op de buikzijde vereenigd zijn, doch in omgekeerde rigting, zoodat het hoofd van het eene kind neven de voeten van het andere is; overigens hebben beide twee armen, beenen, borsten, en ruggegraad en zijn de aangezigten naar ééne zijde gekeerd; beide zijn in leven, en ofschoon er nog weinig omtrent hunne verschillende gewaarwordingen en vermogens kon opgemerkt worden, bleek toch reeds zooveel, dat er een werkelijk verschil tusschen hen bestond; niet zelden dronk het eene meisje, terwijl het andere sliep; somtijds was het eene kind stil, terwijl het andere weende. Beider leden zijn mager, maar het hoofd en de borst wel ontwikkeld; de geheele lengte der tweeling-zusters is 20 duimen.

SPANJE.

MADRID 18 Oct. De junta van generaals, die den 16 dezer, bij den minister van oorlog heeft plaats gehad, moet zich bezig gehouden hebben met een plan, door den generaal Narvaez voorgesteld, om de sterkte van het reserve-leger op 40,000 man te brengen. Men verzekert, dat deze maatregel algemeen goedkeuring heeft verlangd en eerlang zal ten uitvoer gelegd worden.

ITALIË.

ROME 13 Oct. Het aantal roovers langs de groote wegen, is zoo groot, en door dezelven worden zoo vele gruwelen bedreven, bij landlieden, alwaar zij niets te rooven vinden, dat de Regering het noodig heeft geoordeeld eene commissie te benoemen, aan welker hoofd de directeur-generaal van policie, gouverneur dezer stad, de heer Vannicelli, geplaatst is. Dezelve heeft in last de schuldigen te doen opsporen en dadelijk, volgens het lijfstraffelijk wetboek, te veroordeelen: er bestaat geen appel van de uitspraken van dat Geregtshof, en het vonnis wordt, zoo spoedig mogelijk, voltrokken. Aan hen, die zich zelven aangeven en hunne medepligtigen aanwijzen, zoodat zij gevangen kunnen genomen worden, wordt gratie beloofd.

TURIN 14 Oct. Uit Messina verneemt men, dat de minister van Oorlog, vorst Scalletta, ten gevolge der gezegden, die hij zich, met betrekking tot den Staatkundigen toestand des eilands, omtrent Z. M. den Koning had veroorloofd, terstond van zijnen post ontzet, en de heer Lecca, tot hiertoe inspecteur-generaal der gendarmerie, is in zijne plaats benoemd. De hertog van Laurenzana, die door den Koning met spoed van Palermo naar Messina werd geroepen, is door Z. M. tot president van het provisionele Ministerie van Sicilië benoemd. Het wordt steeds meer en meer waarschijnlijk, dat Sicilië weldra ophouden zal, eenen op zich zelven staanden Staat te zijn welligt zal nog in den loop van dezen winter de vereeniging van dat eiland met het Koningrijk Napels, door Z. M. den Koning worden gedecreteerd.

RUSLAND.

ODESSA 12 Oct. Ons dagblad maakt geene de minste melding van de toerustingen der in deze haven en in die van Sebastopol liggende schepen. Alles, wat daaromtrent op deze haven betrekking heeft, bepaalt zich tot het volgende, door gezegd dagblad medegedeeld: De admiraal Lezareff is den 4 dezer, aan boord van de stoomboot de *Noordstar*, van hier naar Nikolajew vertrokken. De goelet *Lastotschka* den 7 Oct. naar Sebastopol. Den 10 dezer zijn de oorlogstoomboot *Westowoi* en het kotterjagt *Orianda*, de eerste van Sebastopol en het andere van Nikolajew, alhier aangekomen. De in Engeland voor de Russische regering gebouwde ijzeren stoomboot *Inkerman* is op den 9 Oct. uit Engeland in 38 dagen, en uit Konstantinopel in 52 uren alhier gearriveerd.

JACSY 15 Oct. De berigten uit het zuiden van Rusland blijven voortdurende van krijgstoerustingen gewagen; die aldaar met ijver worden voortgezet. In Sebastopol heerscht nog altijd groote werkzaamheid, en naar het schijnt, wordt ook in de haven van Nikolajew een smaldeel bijeen gebragt. Sedert eenige dagen zijn in dezelve een aantal Russische oorlogs schepen binnen geloopen, waaronder van 120 en 80 stukken, en verschillende kleinere vaartuigen. Waarschijnlijk zullen ook deze bodems naar de Abasische en Circassische kusten onder zeil gaan. Op welke kusten het, in den afgeloopen zomer, aan de plaats gehad hebbende expeditie, gelukt is, niet minder dan vier forten aan te leggen.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Palembang*, Kapt. J. L. G. van der Hucht, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz. van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. fregatschip *Oost-Indiën*, Kapt. G. Blom, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd en gek. tweed. fregatschip *Christina Agatha*, Kapt. G. Fabius, van Amsterdam. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbman.

Naar BATAVIA, het nieuw gek. tweed. fregatschip *Jacob Cats*, Kapt. W. B. Dereks, van Dordrecht. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbman.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *de IJstroom*, Kapt. A. F. Oosterloo, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. barkschip *Anna Gertruida*, Kapt. L. A. J. Boulet, van Amsterdam. Adres bij Canne en Balwé en F. der Kinderen.

Naar RIO DE JANEIRO, het gek. kofschip *de Jonge Maria*, Kapt. J. E. van Hogerhuisen, van Amsterdam. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbman, de Vries en Comp., van Olivier en Comp., en Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweed. galjootschip *Nicolaus Witzen*, Kapt. Frederik Lange, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het tweedeks galjootschip *Concordia*, Kapt. J. D. Diets, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweedeks fregatschip *Sophia Maria*, Kapt. J. Andresen, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman en E. Windhouwer.

Naar SURINAME, het Ned. gezinkt kofschip *Zaandam*, Kapt. L. H. Zinger, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het Ned. gezinkt kofschip *de Zeevaart*, Kapt. K. J. Haasnoot, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gezinkt schooner kofschip *Sara Anna Cornelia*, Kapt. N. K. Dykhuis, van Amsterdam. Adres bij B. D Bosscher.

Naar SURINAME, het Ned. gezinkt kofschip *Hillegonda Ida*, Kapt. H. A. Hendriks, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het Nederl. gezinkt kofschip *Helena Catharina*, Kapt. J. J. Ynsen, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het nieuw gebouwd en gek. brikschip *Nickerie Packet*, Kapt. C. Hofker, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het tweed. gek. barkschip *Sophia Cicilia*, Kapt. J. C. Radeleff, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Harmonie*, Kapt. D. Spreeuw, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het Nederl. gek. schooner kofschip *Wilhelmina Frederika*, Kapt. J. H. Bodeman, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Wilhelmina Maria*, Kapt. J. C. Atkes, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman en de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het tweed. gek. barkschip *Dina Maria*, Kapt. A. Ahlers, Jr. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. brikschip *Phoenix*, Kapt. H. L. Kayzer, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Noord-Holland*, Kapt. H. K. Ruvls. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar HAVANA, het gek. tweed. barkschip *Alcyon*, Kapt. H. G. Berg..., van Amsterdam. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar NEW-ORLEANS, het Amerik. brikschip *Pandora*, Kapt. L. Drake. Adres bij van Olivier en Comp.

Naar NEW-YORK, het Amerikaansch gek. tweed. barkschip *Mason Barney*, Kapt. John Budd, van New-York. Adres bij d'Arnaud en Comp.

Naar CONSTANTINOPEL, het Engelsch gekop. brikschip *the Elbe*, Kapt. Clement Robson, Junior. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MALTHA, SMIRNA en CONSTANTINOPEL, het schip *die gute Höffnung*, Kapt. J. R. Schneiders. Adres bij van den Bey en Comp.

Naar TRIEST, het Oostenrijksch brikschip *Principe Kohary*, Kapt. D. Giuranovich. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar LIVORNO en GENUA, het kofschip *Angolina*, Kapt. H. H. Koop. Adres bij van den Bey en Comp en Nobel en Holtzapffel.

Naar LIVORNO en GENUA, het kofschip *Maria*, Kapt. H. H. Meinders. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *de Tweelingen Daniel en Wilco*, Kapt. H. F. Klein. Adres bij C. J. de Grijs en Zoon en J. de Rooy.

Naar MARSEILLE, het Nederl. schoonerkofschip *Johanna Maria*, Kapt. W. K. de Groot. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar MARSEILLE, het Ned. kofschip *Debora*, Kapt. S. Sakes. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar MARSEILLE, het. Nederl. kofschip *Douro*, Kapt. H. de Haas. Vertr. 26 Oct. Adres bij J. C. de Grys en Zoon.

Naar CADIX, GIBRALTAR, en MALAGA, het Spaansch schip *S. Josey, Animas*, Kapt. José M. de Villabaso. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BILBAO, het gek. Spaansch schoonerschip *Ephemia*, Kapt. Jose M. de Goiri. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BILBAO en ST. ANDERO, het Spaansch schip *Nostra Signora del Portal*, Kapt. Elias Diaz. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar PORT à PORT, het Portugeesch schip *Rainha Constitucional*, Kapt. Manoel dos Passos Lourenco. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BORDEAUX, het Nederl. kofschip *Lisette Carolina*, Kapt. T. M. Gnodde. Adres bij Canne en Balwé.

Naar ROCHEFORT, het Nederl. kofschip *de Jonge Jantina*, Kapt. Henderk Derks Puister. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar LEVERPOOL, het Ned. kofschip *Martina Johanna*, Kapt. R. J. van Driesten. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar RIGA, het Lubecksch brikschip *Jeannette*, Kapt. H. G. Winter. Adres bij F. der Kinderen.

Naar ROSTOK, het Mecklenburgsche galjasschip *Minerva*, Kapt. T. Niemann. Adres bij Hakenson, Jansen en Comp.

Naar ROSTOK, het Mecklenburgsche brikschip *Carl*, Kapt. J. C. Peters. Adres bij F. der Kinderen.

Naar STRAALSUND, WOLGAST, GREIFSWALD en BARTH, het brikschip *Auguste Mathilde*, Kapt. J. C. Gruuwaldt. Adres bij Hakenson, Jansen en Comp.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Maria*, Kapt. J. Jurgensen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar BERGEN, het schoonerschip *Sejoren*, Kapt. Amund Solberg, van Bergen. Adres bij P. Scheffer en Zoon.

Naar BERGEN, het schoonerschip *Amsterdam Puquet*, Kapt. H. C. Elertsen, van Bergen. Adres bij Canne en Balwé.

Naar DRAMMEN, CHRISTIANIA en omliggende plaatsen, het Noordsch brikschip *Unity*, Kapt. J. P. Johnsen. Adres bij J. W. Boekhout.

Scheepstijdingen.

Het schip Herstelling, Kapt. Bremer, v. Ostende n. Emden, is den 20, en het schip Venus, Kapt. Hanzen, v. Drammen n. Harlingen, den 22 Oct. te Cuxhaven binnengeloopen; het eerste met verlies van ankers en touwen, en het laatste zwaar lek; moet lossen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 27 Oct. W. N. W. en Z. W. — Kapt. ter Zee, Koopman, Z. M. fregat DIANA, Batavia. Dit oorlogschip heeft de reize van Batavia herwaarts, in slechts 63 dagen afgelegd. N. B. Engelsman, Catharina, Hull. E. Furgunie, Acjector, Drammen. F. D. Marquard, Hoffnung, Cuxhaven.

VLIE 25 Oct. Z. W. — J. H. de Weerd, Piter, Newcastle. K. H. Scholtens, Alida, Leith. G. H. Smit, Jan Freerk, Christiaansand. A. C. Hazewinkel, Anja, Leverpool n. Zwoll; dezelve heeft door zware stortzeeën de boot, sloep en verschansingen verloren, en Zout gepompt, en andere zeeschade bekomen, is naar Terschelling gezeild. K. Teerhuis, Enkhuizer Hoop, Noordzee. J. de Groot, Onderneming van Amsterdam, dito. — 26 Oct. A. Reach, Mary and Rose, Sunderland. G. A. Jonkhoff, Vr. Antje, Christiaansand. P. Breckwold Groot, Margaretha, Hamburg. H. Tampke, Landdrost van Doring, dito.

TERSCHELLING 24 Oct. Z. Z. W. — A. C. Hazewinkel, Anja, Leverpool; met averij in de haven binnengekomen. — 23 Oct. Niets.

HELVOET 27 Oct. Z. Z. W. — Kapt. Luit. Tuning, Z. M. Oorl. brik MERCUUR, Smirna; ligt quarantaine op de reede. G. Longridge, Judith Milbank, Sunderland. L. J. Doekes, Riga, Oostzee n. Brest; als bijlegger. Gisteren nog: J. Rose, l'Industrie, St. Brieux. W. Bouch, Sea Horse (S), Hull. J. Parrel, Harmonie, Petersburg.

BRIELLE en MAASSLUIS 27 Oct. W. — Niets.

ANTWERPEN 27 Oct. Liddell, Calodonia, Manilla. Goodhue, Expres, Montevideo. Braut, Josephina, Adra. Barbe, Volau Vent, Bordeaux. Conteaux, Julie, dito. Dubose, Arthemise, Hâvre. Van der Schuit, Catharina, Londen. Benkelaar, Esperance, Rotterdam.

HAVRE 24 Oct. Chesnard, Jeune France, St. Thomas en Guadeloupe.

LONDEN 24 Oct. May, Anna Palowna, Brugge.

HARWICH 24 Oct. Jennings, Emerald, Rotterdam n. Ipswich.

RAMSGATE 24 Oct. Roberts, Clugas, Antwerpen.

HULL 24 Oct. Sadler, Aquatic, Rotterdam.

NORTH SHIELDS 22 Oct. Thode, Hermann, Antwerpen.

LYNN 25 Oct. Parker, Alde, Rotterdam.

LEER 11 Oct. Roelofs, Vr. Alida, Amsterdam. — 20 Oct. Bolmeyer, 2 Gebroeders, dito.

HAMBURG 23 Oct. Lucht, Alida, Gend.

Op de ELVE .... Erichsen, Lusitania, Bahia. Tygensen, Triton, Port à Port.

CUXHAVEN 18 Oct. Loets, Maria, v. Newcastle n. Emden. Nagel, Broederlijke Liefde, v. Londen. — 21 Oct. Rodewich, Eendragt, v. Norderney n. Emden.

UITGEZEILD.

VLIE 25 Oct. C. P. Buckley, Darien, New-York. W. Kirbey, Edward, Newcastle. G. Thomas, Richard en Thomas, dito. T. Moorson, Francis Ann, dito. C. Kew, Integrity, dito. H. Petrie, Stafford, Sunderland. J. Hedley, Deptford, dito. J. Potter, Harbinger, dito. J. Dallewell, Liberty, dito. F. H. Lucht, Harmonie, Petersburg. P. H. Meynerts, Froika, dito. J. W. Schroder, Najade, Stokholm. J. A. Schuring, Petronella, Koningsbergen. W. J. Grevenwold, Iduna, Dantzig. C. C. Neuman, Lessing, dito. A. A. Borgmans, Concordia, dito. J. E. Ahrens, Hoffnung, Wismar. J. H. Schultz, Cupido, Greifswald. T. Nieman, Minerva, Rostok. H. H. Nieman, Sophie, dito. J. F. Gall, Thetis, dito. O. Galle, Maria Dorothea, dito. J. Detlof, Christina, dito. N. P. Nielsen, Hebe, Grimstad. W. N. Möller, Scandinaviën, Kopenhagen. H. H. Meinderts, Maria, Drammen. H. L. Kok, Hollands Trouw, dito. D. Christensen, Carolina, Osterrisoer. H. H. Christensen, Niord, Krageroe. C. Schweigaard, Juno, dito. S. Finne, N. N., Arendahl. K. Ugland, Ulyses, dito. H. M. Swart, Petronella, Avontuur. R. C. Hazewinkel, Margaretha Cornelia, dito. W. A. de Jong, Alida Ikina, dito. R. H. Duit, Diana, dito. P. Meints, Diwerdina, dito. E. H. de Groot, Catharina Engelina, dito. — 26 Oct. J. H. Savert, Beurs van Amsterdam (S), Hamburg.

VLISSINGEN 25 Oct. Raingard, Paoli, New-York. Rooms, Louise, Leverpool. Brabander, Maria Antoinetta, dito. Scheepers, Antonius, dito. Sörensen, Hannah, Newcastle. Niejahr, Louise, Oostzee. Petrowsky, Maria, Dantzig. Rehberg, Renata, Rostok. Nieman, Frederik, dito. Dade, Heinrich George, dito. Rehberg, Triton, dito. Bradhering, Emelie, dito. Horn, Castor en Pollux, dito. Bie, Jens Ruffen, Noorwegen. Marquand, Hoffnung, Cuxhaven. de Buhr, Dependent, Emden. Uffen, 4 Gebroeders, dito. Selck, Johannes, dito. Cuit, Vr. Anna, Rotterdam. — 26 Oct. de Vries, Onderneming, Amsterdam. Freerichs, Vr. Helena, dito.

BORDEAUX 21 Oct. Lagravère, Favorite, Batavia. Stuit, Wicherdina, Amsterdam. Nielsen, Hermoder, Emden.

PORTSMOUTH 24 Oct. Barling, Henry Kneeland, New-York n. Amst.

COWES 24 Oct. Romagnesa, Manuelita, Havana n. Rotterdam.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 28 October 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Coblentz,	het schip	Dolphyn,	schipper	Th. Ittschert.
» Frankfort,	» »	Vater Rhein,	»	P. Kroll.
» Mannheim,	» »	Anna Wilh. Doroth.,	»	Wm. From.
» Duisburg,	» »	Mercuur,	»	P. Muller.
» Dusseldorf,	» »	de Hoop,	»	G. Feyer.
» Mainz,	» »	Josephine,	»	N. Plier.
» Keulen,	» »	Helena,	»	Hk. Claasen Wzn.
» Rijnschans,	» »	Heinrich,	»	M. Wippenfurt.
» Wezel,	» »	Vr. Rebecca,	»	G. Balk.

KEULEN 25 Oct. *Aangekomen:* A. Schneider, van Bingen; C. Scholten, van Duisburg.

Vertrokken: C. Mutzbauer, naar de Neder-Main; J. Andrees, naar Mannheim; A. Distel, naar Mainz; E. Cösen, naar Duisburg.

Voorbijgevaren: J. Stammel, van Rotterdam naar Frankfort, met 2,928 ctr.; G. Seiler, van dito naar Rijnschans, met 2,749 ctr.

In Lading: Naar Amsterdam, C. W. Beyer; naar Rotterdam, H. van Hees; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, J. W. Hack; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, J. Schaaff; naar Coblentz en de Moezel, W. Muller en J. Tillmann; naar Boppard en Bingen, P. Klok; naar Mainz, A. Schneider; naar de Neder-Main, F. Gerling; naar de Midden- en Boven-Main, G. Lang; naar Heilbron, F. Kestler; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, C. Seller.

CAUB 23 Oct. *Voorbijgevaren:* J. J. Reindorp, van Mainz naar Amsterdam, met 2,525 ctr.; J. Bender, van Keulen naar Mainz, met 699 ctr.; B. Richter, van Bingen naar Keulen, met 2,045 ctr.; F. Brassel, v. Mannheim naar Rotterdam, met 3,093 ctr.; H. A. Brillmeyer, van Amsterdam naar Mainz, met 3,868 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 25 Oct., 7 voet, 4 duim. Caub 24 Oct., 5 voet, 9 duim. Bingerloch 6 voet, 5 duim.

Uittreksel uit het verslag van de Gedeputeerde Staten aan de Staten der provincie Overijssel, gedaan in derzelver algemeene vergadering, gehouden den 3 Julij 1838.

(*Vervolg en Slot.*)

Veenderijen. Uit hoofde van het gure voorjaar van 1837, werden de werkzaamheden der lage verveeningen later dan gewoonlijk aangevangen; de daarop gevolgde droogte bragt in het algemeen over de veenderijen veel goeds te weeg, en eene aanzienlijke hoeveelheid turf werd bereid; — de lage verveeningen hebben voornamelijk plaats onder Blankenham, Giethoorn, Oldenmarkt, Steenwijkerwoud, Wanneperveen, Ambt Vollenhove, Zwartsluis, voorts onder Steenwijk: terwijl onder Staphorst de verveening der strengen en slooten niet zoodanig is voortgezet, uit hoofde van den geheven wordende rijks-accijns, tegen 10 centen per ton.

Overeenkomstig het bepaalde bij Zr. Ms. besluit is, na ingewonnen consideratien der betrokkene Gemeentebesturen, van den Provincialen Opzigter over de lage verveeningen en van den heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, eene voordragt gedaan, ten gevolge van het onderzoek, omtrent de noodzakelijkheid van meerdere of mindere beperkingen der lage verveeningen in deze provincie, waartoe de vergunning met dit jaar eindigt.

In de hooge veenen werd veel turf gemaakt, en derzelver voordeelen waren belangrijker dan die der lage veenen.

Voor de fabrijk te Nijverdal wordt eene belangrijke hoeveelheid turf, in het Notterveen gemaakt.

Policie. Gedurende een gedeelte des jaars, zijn de nacht-wachten geregeld gehouden; terwijl tot handhaving der goede orde en tot bewaring der veiligheid, de policie-beambten en de veldwachters werden gebezigd; ook is het opgegeven getal van gepleegde diefstallen, tijdens het vorige jaar en den afgeloopen winter, ofschoon de laatste zoo streng en langdurig was, merkelijk minder geweest dan in vorige jaren.

De keuren ter bevordering der policie, in eenige gemeenten voorgesteld, werden door ons bekrachtigd, als: te Oldenzaal en te Oldemarkt, tegen het houden van drinkgelagen; te Giethoorn en Steenwijkerwold, tegen het losloopen van dolle honden; te Steenwijkerwold, tegen het graven, steken of punten van veldsteenen, en het steken van plaggen in en op de gronden der gemeente; te Giethoorn en Zwollerkerpsel, op het drijven van vee; te Hasselt, op het houden van veiligheids-wachten; te Zwolle, tegen het bevaren van stadsgrachten op zekere tijden, en tegen het verkoopen van melk in open emmers.

In de drie groote steden en eenige andere geschiedt de regeling der klokken naar den middelbaren tijd, waarnaar de kleinere gemeenten hunne uurwerken mede rigten.

Het toezigt op de strandvonderij had behoorlijk plaats en de verantwoording der besturen, daarmede belast, is over den jare 1837 afgelegd.

De rekeningen der arrondissements-ijkers over hetzelfde jaar, zijn door de algemeene rekenkamer gesloten.

De bevolen herijk der maten en gewigten voor dit jaar heeft thans plaats, tot en met den laatsten Julij; de opbrengst van den ijk en herijk sedert 1°. Januarij tot en met 15 dezer bedroeg:

in het arrondissement Zwolle	*f* 658.—
» » » Deventer	- 537,40

Bij eene missive van Z. E. den minister van Binnenlandsche zaken, van 18 Mei ll., aan ons zijnde medegedeeld het verlangen van Z. M., dat er gestichten voor krankzinnigen worden opgerigt, waartoe onze medewerking wordt verzocht, zoo hebben wij, om aan dat oogmerk behoorlijk te kunnen voldoen, eene commissie uit ons midden benoemd, onder voorzitting van den heer gouverneur; intusschen bevindt zich in dit gewest, binnen de stad Deventer, een vrij doelmatig ingerigt gesticht voor krankzinnigen, waaraan in de laatste jaren vele verbeteringen zijn geschied, en met welks bestuur welligt tot het bedoelde weldadig einde schikkingen zullen kunnen getroffen worden.

Middelen van vervoer. Z. M. heeft concessie verleend voor eene daar te stellen stoombootvaart tusschen Amsterdam en Kampen; voorts van daar, langs den IJssel naar Arnhem. Het reglement en tarief op deze diensten worden onderzocht; deze vaarten zullen dezer dagen een' aanvang nemen.

Voor de scheepsveeren vice versa, tusschen Steenwijk en Amsterdam; tusschen die stad en Zwartsluis; tusschen Zwolle en Utrecht; tusschen Deventer en Rotterdam; tusschen Blokzijl, Kuinre en Sneek zijn de reglementen en tarieven vastgesteld.

Ten aanzien der middelen van vervoer te lande, werden concessiën verstrekt aan L. Vermeulen en W. en A. Visscher, voor eene diligencedienst tusschen Utrecht en Groningen, met embranchementen tusschen Zwolle en Deventer, en tusschen Meppel en Leeuwarden; aan J. van Beusekom Ez. en Comp., voor eene gelijke dienst van Utrecht naar Zwolle, met embranchement van Amersfoort op Deventer; voorts voor eene dienst van Zwolle naar Leeuwarden, met embranchement van Meppel op Groningen; aan H. J. Jansen voor eenen wagen tusschen Deventer, Enschede en Oldenzaal; aan D. Beumer en aan J. van Laar, voor eene postwagendienst tusschen Deventer en Zutphen; aan J. Dirkse en A. Jansen, voor eenen vrachtwagen tusschen Deventer en Raalte; aan E. Jansen en Comp., voorts aan Helmig van Munster, voor soortgelijke wagens tusschen Zwolle en Deventer; aan K. Matveld voor eenen vrachtwagen tusschen Zwolle en Raalte; aan K. Drost voor eenen postwagen tusschen Zwolle, Hasselt en Zwartsluis; aan J. J. van Veluwen en Comp., voor eenen soortgelijken wagen tusschen Harderwijk en Zwolle, en aan W. Kamphuis voor eenen postwagen tusschen Zwolle, den Hardenberg en Noordhorn; alle vice versa.

Over de waarneming der in werking zijnde diensten, zoo te water als te land, zijn geene belangrijke klagten ingebragt.

Rampen en onheilen. Door geene bijzondere ramp werd deze provincie gedurende 1837 getroffen; en, ofschoon in het begin dezes jaars, door de strenge vorst, op veel plaatsen boomen, kruiden en te veld staande zaadgewassen, aanmerkelijk hebben geleden, de behoeftige arbeidsman weinig of niet te werken had, en het nijpende der bitterste armoede zich, bij menig ingezeten en huisgezin, bijzonder deed gevoelen, zoo werd voor dit laatste veel verzachting aangebragt, doordien ter zelfder tijd de bekende Nederlandsche liefdadigheid en mededeelzaamheid, ook in dit gewest, bewezen werden door milde bijdragen en giften, ter voorziening van hulpbehoeftigen, aan plaatselijke besturen, diaconiën of armen commissiën verstrekt. Uit de provinciale fondsen werden tot dat einde subsidiën verleend aan de gemeenten Wanneperveen, Wilsum en IJsselmuiden elk *f* 50, aan Avereest *f* 100, aan Schokland successivelijk *f* 700; terwijl tot geneeskundige verzorging aan armen op dat eiland, in 1837, reeds *f* 199,67½ waren verstrekt.

De ongelukken door brand ontstaan, waren in het afgeloopen jaar minder dan in 1836; en van personen, vallende in de termen van onderstandstoekenning, zijn 13 woningen verbrand; de schade aan die huizen, de inboedels, vee enz. geleden, is gewaardeerd op *f* 11,606.42, na aftrek der verwaarborgingen, bij verzekerings-maatschappijen.

Personeel der Staten. Geene verwisseling, door buitengewone vacature, heeft in de vergadering plaats gevonden; terwijl de gewone aftreding, in het aanstaande jaar is bepaald.

Er blijft ons nog over, kennis te geven van de vordering der voorbereidende werkzaamheden, tot den bouw van een provinciaal geregtshof, welk onderwerp is behandeld bij resolutie van 8 julij des vorigen jaars.

Nadat het Z. M. behaagd heeft, tot dat einde *f* 15,000, als subsidie uit 's Rijks kas toe te staan, heeft eene commissie, onder voorzitting van den heer gouverneur, en bestaande uit leden onzer vergadering en van den raad der stad Zwolle, onderzoek gedaan naar eene behoorlijke standplaats, geschikt tot een gebouw, niet alleen zullende dienen voor een provinciaal geregtshof, maar ook voor de arrondissements-regtbank en voor het kantongeregt. Uit dien hoofde oordeelden wij het vervolgens doelmatig, een prijs uit te loven, voor het best te keuren ontwerp van zoodanig gebouw, en daartoe een programma algemeen bekend te maken; voorts de schets van de standplaats verkrijgbaar te stellen, toen de stedelijke raad daartoe had aangeboden de gronden, waarop de stads armen inrigting *c. a.* thans aan de Blijmarkt staat; welke plaats ook, onder bepaling van de vereischte opruimingen, zoo wel voor het gebouw, als de omgevingen van hetzelve, door ons is geschikt bevonden.

WAT KENMERKT ONZEN TIJD?

gevraagd, met een' blik op de Maatschappij: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN; *bij het leveren van het Verslag harer laatstgehouden Algemeene Vergadering, in het Departement* Helder.

(*Ingezonden.*)

Elke eeuw heeft hare deugden en gebreken, die haar eene onderscheidende kleur geven. Onze eeuw, zou zij daarop eene uitzondering maken? Zoo dit, het zij dan ten goede of ten kwade, konde aangenomen worden, er ware juist mede bewezen, hetgeen stellig ontkend werd. Trouwens zij bezit iets eigendommelijks, dat haar van alle andere onderscheidt.

Wij willen ons niet inlaten met het vraagstuk: of onze tijd dien onzer vaderen in deugden vooruitstreeft, dan wel achteruit zij gegaan. Dit vraagstuk heeft iets Gordiaansch, en is menigmaal regt op zijn Alexanders al hakkend beantwoord. En, ik bid u, wat zullen wij toch wel antwoorden? — Welaan! onze eeuw als zedeloos uitgekreten, zoo door en door slecht, als er nog geene geweest is. Maar wat maakt haar slecht? — de aardappelen? — och kom! die dit beweren kon, en geschied is het, moet zich zelven voor een' aardappel hebben aangezien. Doch ook in dit geval zou het uitloopen op hetgeen ik, in alle eenvoudigheid des harten, geloof; namelijk, dat de menschen het doen. Is dit zoo: inderdaad, wij maken ons zelven een fraai compliment; alzoo onze verregaande boosheid proclamerende. Het zij mij evenwel vergund eenigzins te twijfelen aan de opregtheid van zulk eene zwarte belijdenis; want de ervaring getuigt, dat menschen, die immer over hunne boosheid klagen, voor het heilig boontje willen doorgaan. Waag het eens zulk eenen klager toe te voegen: uw gedrag is het bewijs uwer stelling! en ik weet niet, of gij wel als vrienden zult scheiden. « Foei! de hoogmoed kijkt door de gaten van uwen mantel, » zeide Socrates tot een' zijner leerlingen, die zijne nederigheid uit zijne havelooze kleederdragt wenschte geroemd te zien. « Wanneer zal die mantel versleten zijn? »

Maar zullen wij onzen tijd verheffen als groot, goed en edel? Voorzigtig, M. V.! de nakomelingschap mogt den neus digtknijpen voor eigen lof. Ik kan u wel openhartig zeggen, wat ik er van denk. Onze tijd is een menschentijd, alweder een mengsel van goed en kwaad, bijzonder gewijzigd naar de omstandigheden, waarin zij leven, en naar de indrukken, begrippen en gezindheden, welke deze omstandigheden onwillekeurig voortbrengen.

Den wijze, ten minste dengene, wiens lust, zucht en streven het is, wijsheid te vergaderen, is het ter take opgelegd op zijnen tijd, deszelfs omgevingen in te grijpen, het goede uit te lokken, en het kwade, zoo niet met wortel en tak uit te roeijen, dan toch onschadelijk te maken.

Dit deden een Mozes, Confucius, Zoroaster, Socrates, Karel de Groote, Luther en anderen meer. Dit waren mannen vol kracht, Herculessen in den Augias-stal van het zedelijk bederf. Zij gaven nieuwe namen aan de eeuwen. Wij komen die reuzen uit den voortijd naauwelijks aan de knieën. Is dit een kenmerk van onze eeuw? Misschien ja, het is zeer wel mogelijk. Doch aan overleg hebben wij in gelijke verhouding gewonnen, als er aan individuële kracht verloren is. Wat één alleen niet vermag, doen honderd te zamen. Zie daar, het evenwigt hersteld! Is dit ook eene karaktertrek van onze eeuw? Kunt gij er aan twijfelen?

Deelgenootschap is het parool van onzen tijd. Dit is toch wel aardig, en er ligt veel menschelijks in. Reeds van den beginne af, vond de mensch het niet zeer hupsch, dat hij alleen was. Hij begeerde althans zoo iets nevens zich, dat hem geleek, en hij begon met eene vrouw. En ziet, daarvan kwam de geheele menschenwereld. Het is bijgevolg menschelijk, de gulden spreuk van een' ouden wijsgeerigen dichter: *homo sum et nihil humani a me alienum puto*, te verstaan, en de geheele wereld broederlijk te omsluiten. Die daarop uit zijn, behoeven er zich altoos niet voor te schamen.

Tot dit doel zijn in Europa velerlei genootschappen werkzaam. Ons Vaderland is ook in deze geenszins achterlijk. Ziet hier eene verzameling van krachten, om kleine godsdienstige lectuur onder den zoogenaamden gemeenen man te bevorderen. Ginds beijvert men zich het gezegend woord van God binnen en buiten 's lands te verspreiden, en in het Oosten eene oude schuld af te lossen. Elders werkt men, en niet ongezegend, om edele menschenvrienden te bekwamen en in staat te stellen de banier van het kruis te planten, waar de logen-profeet, bij den bleeken glans der halve maan, wordt gehuldigd, of waar men zich voor idealen eener monsterachtige verbeelding, met Indiaansche logheid laat verbranden, of onder wagenraderen verpletten.

Nevens deze gemeenschappelijke instellingen bestaat er, sedert eene halve eeuw, in ons vaderland, een zedig genootschap, dat de stormen des tijds heeft gebraveerd, onwetendheid uit hare stelling verdreven, van jaar tot jaar in eer en aanzien, ook in het buitenland, klimmend, een genootschap, dat uit den boezem des Christendoms ontsprongen, geen ander en geen minder doel zich heeft voorgesteld, dan door de bevordering van godsvrucht en goede zeden, overeenkomstig de grondbeginselen van de Christelijke godsdienst, en door nuttige kundigheden en wetenschappen voort te planten, het verstand te beschaven en het hart te veredelen.

Dit ligchaam telt deszelfs leden bij duizenden, door alle provinciën, in steden en dorpen verspreid. Jaarlijks trekt het zich op één punt te zamen, om den Algoede te danken voor hetgeen er goeds en nuttigs is verrigt, om onderling te overleggen, wat er behoort gewijzigd, wat er verder dient gedaan te worden. Dat menige vreemdeling plaats name in deze, mag ik haar niet noemen, nationale vergadering, en het zage, hoe Nederlanders, bij honderden in getal, niet met hartstogtelijke drift, door eer of staatzucht voortgezweept, elkander bestrijden, zoo al niet bespotten over staatkundige theoriën, welke vaak alleen haren voorstander nuttig zijn, daar de overwinnaar op het kussen wordt verheven, de overwonnene op de bank der oppositie nederdaalt; maar bezadigd en vrijmoedig beraadslagen om menschen wijs, goed en gelukkig te maken, en eenen stand bij voorkeur voor hunne rekening nemen, welken de ouden de aandacht bijkans niet waardig keurden. — Werden deze pogingen met dien uitslag bekroond, welken de aard en de strekking der instelling gewisselijk verdienen, laat dan de naneef beslissen, waardoor onze tijd, ten minste in ons vaderland, zich bijzonder heeft onderscheiden.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.